

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 109. sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Ára: 12 fillér

Otrantó hőse

Huszonöt évvel ezelőtt, 1917 május 15-én zajlott le az otrantói tengeri ütközet, mely egyesapásra legendás hírűvé tette Horthy Miklós nevét. Az osztrák-magyar monarchia haditengerészetének történetébe a legdicsőségesebb lapot írta ekkor Horthy Miklós. Ennek a tengeri ütközetnek az emlékének még a most folyó világháború nagy tengeri eseményei sem homályosítják el.

Az otrantói tengerszorosan végrehajtott hadművelet során többszörös túlerővel találta magát szembe az a kis hajóraj, melyet Horthy Miklós vezényelt. Hajója, a Novara a pokoli ütközetben több találatot kapott, maga a hős parancsnok súlyosan megsebesült. De súlyos sebesülése ellenére Horthy Miklós egy percre sem engedte ki kezéből az irányítást. Miután sebeit bekötözte a hajóorvos, hordágyon a hajó fedélzetére vitette magát és személyes példaadásával, hősiességével lelket öntött tengerészeibe, fájdalmait heroikusan leküzdve hidegvérrel vezette tovább az ütközetet. Az erős emberi akarat győzött, az erős magyar lélek szilárdsága és megingathatatlan tettekre készsége leküzdötte a nehézségeket. A számbelileg többszörös túlerő fölött győzedelmeskedett a hősiesség, a kitartás, az a magyar energia, mely évezreden át annyi dicső hadvezért adott a hazának.

Szárazföldi harcoknak sok hőse termelt a magyar földön, Horthy Miklós az, aki tengeren elért hadi dicsőség pálmáját biztosította a magyar névnek. Az otrantói haditett csak egy kimagasló részlete Horthy Miklós pályafutásának, merthisz megelőzőleg is több nagyszerű haditengerészeti vállalkozást hajtott végre mint sorhajókapitány, majd tengernagy. Aztán Magyarország hajójának kormányrúdjára mellé került a hőselkü férfiú. Nagy veszélyek, szirtok és zátonyok közé jutott a magyar nemzet hajója is, több oldalról támadták, akárcsak egykor a tengeren Horthy Miklós hajóját, a Novarát. De mint Otrantónál, az ország élén is az ő bátor, rettenthetetlen kitartása, erélye, hősiessége, hite és bálo rsága mentette meg az ország hajóját is.

Mikor több mint húsz évvel ezelőtt Horthy Miklós a nemzet élére állt, az ellenségétől körülvevett, megsebesítve, belső forradalmaktól legyengített, elalélt néphez kellett hitet öntenie. Mint a Novarát, az ország hajójának fedélzetén is Horthy Miklós csodálatos, emberfeletti alkotott. Itt is sokáig mozdulatlanságra kárhoztatta az országot a trianoni pusztítás, de győzött a kitartás, a nemzet jövőjébe vetett hit. Eljutottunk a nemzeti felemelkedés útjára. Horthy Miklós mutatta az irányt. Ma már túljutottunk a nehézségeken. Kihévertük a nagy csapásokat, sőt új harcokra képes a nemzet ereje.

Otrantó hőse megismételte a csodát egész nemzetével. Amint megtartotta pusztító gránátüzben, többszörös elenséges túlerő támadása ellenére a Novarát, úgy megtartotta nemzetét a legnehezebb időkben. Nemcsak megtartotta, hanem felemelte s a boldogulás útjára vitte. Áldott neve és élete!

A pápa rádiószózata a békéről

„Konkrét javaslat ma nem tehető az igazságos és méltányos béke helyreállítására, de minden erőfeszítés szükséges ahhoz, hogy a háborút gyors befejezéshez lehessen juttatni, mielőtt a még gyilkosabb eszközök alkalmazására kerülne sor“

A németek áttörték a kercsi frontot, 40.000 foglyot és nagy hadizsákmányt ejtettek

Churchill tüntetőleg gázálarcot visel és propagandát csinál a gázháborúnak — állapítják meg Berlinben

A háborús hírek tömekegéből mint fehér galamb emelkedik ki XII. Pius pápa tegnapi rádiószózata, melyben sikraszállt az igazságos és méltányos béke helyreállítását mellett. Különös hévvel és eréllyel tette meg a katolikus egyház feje ezt az állásfoglalást, mert mint maga is kifejtette, a még gyilkosabb háborús fegyverek alkalmazásának veszélye fenyeget. Konkrét javaslatokat nem tett a pápa, mert még nem látja ezekre megfelelőnek a helyzetet, de hangoztatta, hogy minden erőfeszítés szükséges ahhoz, hogy a háborút gyors befejezéshez lehessen juttatni.

A KERCSI FÉLSZIGETEN

teljes sikert aratott a német támadás. A szovjet ezen a szűk földterületen a kaukázusi átjáró védelmében óriási arányú erődítési rendszert létesített és nagytömegű hadianyagot halmozott fel. Valószínű, hogy innen akarta elensúlyozni a meginduló tavaszra várt német offenzívát. Az orosz hadvezetés számítása dugába dőlt, a németek áttörték a kercsi erődítményrendszert és rövid időn belül teljesen leseprék a félszigetről a megbomlott szovjet erőket. Ennek aztán az a jelentősége is megvan, hogy nyitva fog állni az út Kaukázus felé. A német hadvezetés a négy napos áttörő esata eredményeként 40.000 foglyot és óriási zsákmányt jelent.

AFRIKÁBAN IS NAGYOBB HADMŰVELETEK INDULNAK

Rómából érkező értesülések szerint az olasz fővárosban az a felfogás uralkodik, hogy Líbiában valószínűleg már a legközelebbi jövőben nagyobb katonai műveletekre lehet számítani. A „Svenska Dagbladet“ római tudóstója szerint olasz mértékadó katonai körökben utalnak a földközítengeri térségnek, mint fontos hadszíntérnek időszerű jelentőségére.

Hír szerint Rommel vezérezredes hadseregét teljesen gépesítették, különösen a sivatagi háború céljaira készített apró gépkocsikkal látták el, amelyek gyorsított fegyverekkel vannak felszerelve.

A GÁZHÁBORÚ

lehetősége a Churchill-beszéd óta fennáll. Német részről újabb megállapítást tettek ezzel kapcsolatban a következőkben:

„Churchill egy katonai osztag megfigyelésénél tüntetőleg gázálarcot vitt magával, Berlinben ebből arra következtetnek, hogy az angol miniszterelnök minden eszközzel igyekszik propagandát csinálni a gázháborúnak és ezt valamiképp népszerűsíteni. A Wil-

helmstrassen hangsúlyozzák, hogy nem lehet eléggé elítélni Churchill gonosz szándékait. Utalva a tegnapi német cáfolatra, újból hangsúlyozzák, hogy Németország elszántan néz szembe ilyen tervekkel és kellően felkészült azokra. Ha ez az ember — mondják a Wilhelmstrassen — megkísérelné szándékát valóra váltani, akkor ő és vele együtt az angol nép fogja ezt megkeserülni.“

AMERIKAI EZREDES MÉRGES GÁZHÁBORÚT SÜRGET

Mint az MTI által ismertett NST közlés jelenti, Alden Wright amerikai ezredes a „New York Republic“ című folyóirat hasábjain azzal a kérdéssel foglalkozik, vajjon használjanak-e mérges gázt ebben a háborúban. Az ezredes határozottan a mérges gáz használatáért száll síkra. Szerinte „eszmenyi dolog“ ez az Egyesült Államok szempontjából és képtelenség lenne, ha csak azért nem húznának hasznót a gáz alkalmazásából, mert az amerikaiak azt képzelik, hogy gánessé válnak a gáz használatára. Az Egyesült Államok ellenoffenzívája mellett el kell törpülnie az ellenfél fellépésének. Az Egyesült Államok szerénésére minden más állammal jobban felkészültek a gázháborúra, mert megvannak nyersanyagok, gyártelepek és a szükséges technikus-koponyák. Az ezredes sze-

rint valószínűleg a gáz alkalmazása lesz az idei tavasz nagy meglepetése.

MARTINIQUE

francia birtokra vonatkozó amerikai követelés körül folynak a tárgyalások.

Henri Haye francia nagykövét megnyújtotta Hull államtitkárnak Vichy plánszát az amerikai lépésre, amely a francia Antillákra vonatkozó megállapodások módosítását célozza. Vichy illetékes körök a legnagyobb tartózkodást tanúsítják az ügyvel kapcsolatban. Azonban a részletek mellőzésével kifejezésre juttatják, hogy Laval miniszterelnök által Henri Hayenak eljuttatott javaslatok két irányú gondossággal jellemzi. Egyrészt kerülni óhajtnak a diplomáciai szakítás felé vezető kezdeményező lépést, másrészt erősen meg akarják védelmezni a francia jogokat és érdekeket. Tekintetbe véve a Washington kezdeményezése által felvetett kérdések jellegét és jelentőségét, a francia kormány úgy döntött, hogy a tárgyalásokat rendez diplomáciai úton bonyolítja le.

Newyorki lapértesülés szerint valószínűleg tartják, hogy Martinique-szigetére amerikai helyőrséget küldenek.

Laval miniszterelnök szerdán hosszabb megbeszélést folytatott de Brillon nagykövettel, a francia kormány a megszállott területen működő küllünkiküldöttjével, valamint Darlan tengernaggyal, a francia haderő főparancsnokával.

A pápa rádióbeszéde

Róma, május 13. XII. Pius pápa szerdán délután elmondotta rádióbeszédét 25 éves püspöki jubileuma alkalmából, majd apostoli áldását adta a hallgatókra.

— A mai évforduló — mondotta a pápa —, amelynek tisztá és őszinte örömlől kellene ragyognia az egész katolikus világban, olyan időkre esik, amely telve van aggodalmakkal és szenvedésekkel. Az események tragikus kegyetlensége arra készít bennünket, hogy magunkba szálljunk és megtisztuljunk. Arra készít, hogy új utakat keressünk, ítéletünket javítsuk akaratunkat és eselekvéseinket. Mindamellét őszinte megháloltsággal és elégtellességgel tölt el, hogy az egész katolikus világ imádsággal ünnepli meg ezt a mi jubileumunkat és áldozatokat hoz az anyaszentegyház javára és adományokat sokezer s ezer inségben lévő testvéreinknek.

A pápa hangsúlyozta, hogy a hitet központja ma is, mint az elmúlt századokban, az eucharisztikus gondolat. Maid kifejtette, hogy ma jobban,

mint valaha, hő ima száll Krisztus felé, hogy ismét egyesítse az egyházat. Ehhez az imához ma olyanok is esatlakoznak, akik nem tagjai a látható egyháznak, de veszélyeztetve látják magának a kereszténységnek létét.

— A mostani háború kitörése előtt és alatt is testünkkel, lelkünkkel, minden erőnkkel és apostoli küldetésünk teljességében a békéért dolgozunk — folytatta a pápa. — Most, hogy a népek a küszöbön álló új hadműveletek aggodalomteljes várakozásában élnek, megragadjuk az alkalmat, hogy ismét a béke szavát hallassuk és ezt tesszük azzal a tudattal, hogy tökéletesen partatlanok vagyunk minden hadviselő fél iránt és egyformán szeretünk kivétel nélkül minden népet. Nagyon is jól tudjuk, hogy a dolgok mai állása mellett aligha tehetnénk a siker reménye mellett konkrét javaslatokat az igazságos és méltányos béke helyreállítására. Már a béke szó kiejtése is azzal a koc-

TÖKÉS FOTO
- PÜSPÖKI PALOTA -

FERENC JÓZSEF KESERŐVIZ

kázattal járnak, hogy egyik, vagy másik felet megsértjük. A helyzet ugyanis az, hogy időközben az egyik fél a már elért eredményekre hivatkozik, a másik reményességét a most következő csatákba veti. Ma olyan a politikai és katonai helyzet, hogy pillanatnyilag semmi gyakorlati lehetőség nincs a béke azonnali helyreállítására. Mindamellett azonban a háború anyagi és szellemi téren olyan pusztítást okozott, hogy minden erőfeszítés szükséges ahhoz, hogy a háborút gyors befejezéshez lehessen juttatni, nem is szólva a háború önkényes kegyetlenkedéseiről és erőszakosságairól, amelyek ellen már annyiszor felemeltük figyelmeztető szavunkat és amit most nagyobb hévvel és eréllyel teszünk meg, tekintettel arra, hogy az a veszély fenyeget, hogy a még gyilkosabb háborús eszközök alkalmazására kerül sor, a modern fegyverek technikai tökéletessége folytán hihetetlen szenvedéseket, nehézségeket és kínokat okozva a népeknek.

Értendezek át hihetetlen költővel hatalmas erőfeszítések történések a szociális kérdések megoldására.

A szovjet elleni arcvonal

A keresi földszoroson eldőlt az áttörő csata — Negyvenezer fogoly, nagy hadizsákmány

A német véderőfőparancsnokság közli: A keresi földszoroson folyó áttörő csata eldőlt és az ott megrohant és bekerített ellenséges erők megsemmisítésével végződött. Eddig 40.000 foglyot ejtettünk, 197 páncélos harciocsit, 598 löveget és 260 gépet vesztett az ellenség. Számos más hadianyagot zsákmányoltunk, vagy megsemmisítettünk. A megsemmisített maradványok üldözése Kercs irányába szakadatlanul folyik.

A félsziget körüli tengerészeti harcok epülőnk kedden elsüllyesztettek négy kis szállítóhajót és nagyszámú más parti járművet megrongáltunk. A Lappföldön az ellenség a német és finn csapatoknak lott szakaszon folytatott ered-

Igy történt az áttörés

A keresi félszigeten a támadás május 6-án reggel kezdődött, tüzérségi tűzzel és repülőgépekkel való tervszerű előkészítés után. Az utolsó erős tüzelés után megindult az első támadásra kirendelt német csapatok, az erősen kiépített aknákkal biztosított és széles árkokkal védett ellenséges állások ellen. A német csapatoknak sikerült a teljesen meglepett ellenséget gyakran már az első támadásban kivetni, állásait áttörni és mélyen előretörni az ellenség mögöttes területére. — Az első támadási sikerek folytatásaként német és román gyorscsapatok a következő napokban tovább előretörték kelet és észak felé és lymódon megakadályozták az ellenség erősebb harci kötelékeinek visszavonulását. Az észak felé előretörő német erőknek május 11-én sikerült elzárniuk az Azovi tengerpartját. Az Ak Monaj környékén még védekező ellenséges erőket hátsó összeköttetéseiktől elvágták, ugyanakkor pedig német és román csapatok nyugat felől a legszűkebb tere szorították a körülzárt ellenséges hadosztályokat. Az ellenséges csapatok zöme lymódon olyan területre szorult, amelynek egyik oldalát az Azovi-tenger határolja, két

Most a népeknek azt kell látniuk, hogy nemzeti jövendők és javaik millárdjait mennyi javak és életek elpusztítására tétovázolják. A nemzetek vezetőihez azonban atyai hangunkkal még egy felhívást akarunk intézni: A család szent intézmény, a család nemcsak a gyermekek bölcsője, hanem a hazája is. Nem szabad megosztani a családot attól a nemes hivatástól, amelyet az Isten adott neki. Nem szabad, hogy a család és vele együtt az iskola kizárólag a csatatér előtere legyen. Nem szabad, hogy a hűvestársakat állandóan elválasszák egymástól, hogy a gyermekeket kiszakítsák szülői gondos felügyeletéből. Vissza kell adni a családot békés hivatásának — mondotta nyomatékkal a Szentatya.

Forró és atyai felhívást intézünk minden állampolgárnak, hogy ne mulassza el egyetlen alkalmat sem, amely utat nyitna a becsület, igazságos és mértékletes béke felé, olyan béke felé, amely szabad és termékeny egyetértésből fakad. Befejezésül az irgalom és bölcsesség atyjához fohászkodunk, hogy sietesse a mindenki által olyan hönőhajtott nap hajnalhasadását. Támaszszuk fel magunkban a szeretet szellemét, legyünk készen hitünkkel és munkánkkal arra, hogy a történelem legáltalánosabb, legpusztítóbb és legvéresebb mérsárlása után közreműködhesünk az újjáépítés hatalmas munkájában, hogy az anyagi és erkölcsi értékek romjainak általános zürzavarából békés világ emelkedjen ki, amelyre az emberek a testvéri szeretet szálai fűzik egymásba és amelyben a Mindenható segítségével minden megújul majd.

ményes elhárító harcai során április hó 24-től május hó 16-ig 11.000 halottal vesztett. A jegestengeri parloknál és a murmanszki kikötőben harci és zuhanóbombázógépek különösen eredményesen működtek hajócélpontok leküzdésénél. Megsemmisítettek egy 8000 tonnás teherhajót, valamint egy kisebb parti hajót és megrongáltak négy nagyobb szállítóhajót, valamint összekötő járművet és még hozzá olyan súlyosan, hogy újabb hajótérvesztésekkel lehet számolni. Ezenkívül harcrepülőgépeink a haditengerészettel együttműködve az északi foknál elsüllyesztettek egy ellenséges tengeraltjárót.

oldalól pedig a német és román csapatok zárták körül. A német légi erő azután folytatódólag támadásokban megsemmisítő eredményel támadta a bolsevista csapat-tömegeket. A kétségbeesett kitörési kísérletek elhárítása és különösen az Ak Monaj mellett többször fellángolt utolsó ellenséges ellenállás megfőzése után a körülzárt ellenséges kötelékeket megsemmisítettük, — vagy foglyul ejtettük. A jelentett foglyok száma és a zsákmány mennyisége állandóan növekszik. Amióta a körülzárt ellenséges hadosztályok sorsa ekként beteljesült, más német és román kötelékek szünet nélkül folytatják a német léghaderők, — miután az ellenség ellenállását szétrombolták —, nem tágtottak a menekülő ellenségtől s szétzúzták annak ellenállását. A német léghaderők tüze és zuhanóbombázógépek nagyszámú páncélos és üteget megsemmisítettek. Bombatámadásunkkal megsemmisítették, vagy széjjel szórták a keresi tengeri területen hajócélokat, valamint bombázták azt a hajó

Hungária filmszínház

Ma, áldozásünnepnapon délután 3, 5, 7, 9 órák és pénteken délután 5, 7 és 9 órák utóljára a hazaszeretet, a becsület és az önfeláldozás izgalmas és lenyűgöző filmje:

Nem vagyok áruló

Főszereplők: Anna Damman, Paul Wegener és Werner Hinz.
HIRADÓ!

Selyemárúkbán,

férfi és női szövetekben nagy választék, olcsó árban

Kőrösi László cégnél
Ferenc József-út 38.

hadat, amely az Azovi tenger egyik kikötőjében visszavonulási célra használt. A nagy támadás megkezdése előtt a keresi félsziget felett a légi térben a

német vadászrepülőök uralkodtak és elkeseredett légi harcokban az eddigi jelentések szerint 183 ellenséges gépet lelőttek. (MTI).

A nyugati tengeri- és légi háború

A német hadhírelentés közli: A légi haderőknek Anglia délkeleti partján fekvő katonai célpontok ellen nappal végrehajtott támadása során bombatalálataink jelentékeny károkat okoztak a kikötőnegyedben és gyártelepekben. A hollandi partok, valamint a csatorna bejárata előtt a keddi nap

folyamán és szerdára virradó éjjel több tűzharca került sor német előőrs harci kötelékek és könnyű brit tengerészeti erők között. Találalatokkal megrongáltunk két ellenséges gyorsnaszádot, egy saját hajónk elsüllyedt.

Japán-angolszász háború

A burmai brit csapatok az indiai határra vonultak vissza

A Domei-iroda jelentése szerint Alexander altábornagy a burmai angol haderők főparancsnoka közölte, hogy a burmai angol főhadiszállást áthelyezte Indiába.

A megmaradt burmai brit csapatok zöme Alexander altábornagy parancsnoksága alatt egészen az indiai határig vonult vissza. A csapatok éle elérte az Indiába vezető Manipur Pást. Az assami határra indiai csapatok érkeztek, hogy a brit csapatokat felváltásuk. Kalkuttába érkezett jelentések szerint a brit csapatok Burmában igen katasztrofális veszteséget szenvedtek. Mintegy 30.000 ezer főnyi brit haderőnek kb. a fele elesett. A megmaradt 15.000-nek is a nagy része sebesült. Csungkingból jelentik még, hogy a kínai főhadiszállás

közlése szerint a japán egységek közelednek Jühnan tartomány felé, ahol máris újabb támadás indult. Jelenleg a burmai határ közelében heves harc van folyamatban.

A burmai úton előretörő japán csapatok nagymennyiségű fegyvert, lőszert és más hadianyagot zsákmányoltak. Ezeket eredetileg Csungkingnak szánták. A legutóbb ejtett zsákmányok között van 15 páncélos, hat páncélos és 1200 motoros jármű.

Az angol hírszolgálat újdélhii jelentése szerint a japán csapatok a burmai hadszíntéren május 10-én támadást intéztek Shwergyu ellen. A jelentés hozzáfűzi, hogy a »brit erők északabbra kicépített állásaikba vonultak vissza«.

Tengeraltjáró támadás a Szent Lőrinc folyamán

Ottawa, május 13. (NST). A tengerészeti minisztérium közölte, hogy ellenséges búvárhajók megtorpedóztak egy kereskedelmi gőzöst a kanadai Szent

Lőrinc folyamán. Elsőzben történt, hogy ellenséges búvárnaszádok léptek fel ezeken a vizeken.

Két kivégzés Belgiumban

Bruxelles, május 13. (NTI): A genti haditörvényszék nemrégiben a belga sajtó képviselői, valamint a belga igazgatás és igazságügyi hatóságai kiadott személyiségeinek jelenlétében ítéletet hozott 14 belga állampolgár perében, akiket rombolásokkal, engedély nélküli fegyverviseléssel és a bolsevista üzemekben való részvétellel vádoltak. Két vádlottnak most végrehajtották a halálos ítéletet. Az egyik vádlott Hean Guillissen mérnök, a másik Varsellino kommunista volt. Jean Guillissen lakásán nagy fegyver és lőszerraktárt rejtgetett. A bíróság előtt tett vallomásából kiderült, ő készítette azt a bombát, amely március elején a valon önkéntesek Bruxellesben történt búcsúztatásánál felrobbant s több belgát megölt. (MTI)

Füsttelen napokat rendeznek a Nyilastelepen

A nyilastelepi társadalom, mely olyan sok esetben adta áldozatkészségének jelét, ma füsttelen napot rendez. Ennek a célnak szolgálatában áll a nyilastelepi pályán lejátszásra kerülő két labdarugómérkőzés is, melynek bevételét is honvédeink részére eljuttatandó cigarettaküldemény vásárlására fordítják.

Rövid táviratok

Washingtonban a szenátus törvényjavaslatot fogadott el 50.000 főnyi női hadtest létesítésére. A női önkénteseknek számolni kell azzal, hogy a tengerpartokra rendelik őket.

Az Egyesült Államok kormánya elrendelte Amerika egész nyugati partvidékének teljes elcsőtétetését.

Hágában kénkedés, az ellenségnek való kedvezés és tiltott fegyvertartás miatt 25 hollandot halálra, kettőt élethossziglani fegyházra ítélt. 24 halálos ítéletet végrehajtottak, egynek a büntetését élethossziglani fegyházra változtatták.

Tűz az Attila-téren. Az Attila-tér 2 számú házban, mely Teszler Zoltán tulajdonát képezi, Szatyori József kifőzdetulajdonos, bérlő lakásán szerdán éjszaka tűz ütött ki. A lakásban kénport gyújtottak meg és ettől tüzet fogott a padló. Hatalmas füst és lángok csaptak fel. Ertesítették a tűzoltókat, akik Török István főfelügyelő vezetésével kivonultak és negyedóra alatt eloltották a tüzet. A kár jelentéktelen.

Apollo filmszínház

Előadások ma 3, 5, 7 és 9 órák.

MA UTÓLJÁRA

Dr. Kovács István

PÉNTEKTŐL, E HÓ 15-TŐL:

III. Richard

Királyi családok tragédiája Anglia történelmének legvároscsabb napjaiból.

CSAK 16 ÉVEN FELÜLIEKNEK!

METEOR MOZGO műsora:

Ma 3, 5, 7 és 9 órák utóljára! Honvédeink dicsőhímnusza izgalmas magyar filmen!

Honvédek előre!

Délvidék visszafoglalása! Hare a bolsevizmus ellen! Bombattól: KORA TERRY! Róka Marika.

Először fordul elő történelmünkben, hogy elébe megyünk az ellenségnek

Kállay miniszterelnök beszéde a keleti harcra induló honvédekhez

Budapest, május 13. Szerdán délelőtt fényes katonai ünnepség keretében búcsúztattak Budapesten egy újabb, front-ra induló csapatrészt és vele magasabb parancsnokságot. A búcsúztatáson megjelent Kállay Miklós miniszterelnök is, aki a nemzeti nevében szólott a keleti frontra induló katonákhoz.

A Déli pályaudvar indulási oldalán a katonavonal előtt sorakozott fel a hadbaszálló csapatrészt és itt történt az ünnepélyes búcsúvétel. Megjelentek az ünnepségen vitéz Bartha Károly vezérrezdes, honvédelmi miniszter, vitéz Lukács Béla tárcanélküli miniszter, vitéz Szombathelyi Ferenc vezérrezdes a honvédség vezérkari főnöke és ott voltak a tábornoki kar tagjai közül sokan és a budapesti helyőrség tisztjei. Megjelentek a pályaudvaron a hadbaszállók hozzátartozói és kivonultak a fővárosi fiú- és leányiskola növendékei is. A katonazenekar eljátszotta a magyar Hízekegyet, majd Kállay Miklós miniszterelnök az alábbi búcsúbeszédet mondotta:

Magyar Katonák! A magyar Hízekegy elhangzása után most elindultok egy új nagy magyar út, egy új nagy magyar feladat felé. *Olyan feladat előtt álltok, amilyen a magyar történelemben még alig volt, vagy egyáltalán először fordult ezeréves át. Sok ellenséggel kellett szembeállnunk, de talán még volt az a magyar hibánk, mulasztásunk, hogy mindig csak akkor akartunk szembeállni vele, amikor már a küszöbünkön kopogtatott és otthonunkat fenyegette. Ma talán először fordul elő történelmünkben, hogy elébe megyünk az ellenségnek. Nem otthonunk*

kapujában, hanem saját hazájában akarjuk a magyarok ellenségét megállítani, legyőzni.

— Ez a nagy újszerű vállalkozás, amire indultok az új időknek, az új magyar szellemnek, új hitnek a megnyilatkozása, annak a magyar erőnek új felragyogása, amely alkalmasnak érzi magát, hogy messze elébe menjen az ellenségnek és otthonunkat messze idegenben védje meg.

— Köszöntelek benneteket minden szeretettel, minden megbecsüléssel és minden tisztelettel. Ezt a szeretetet, megbecsülést és tiszteletet kötelességem lesz minden itthonmaradottnak, Ennek a szeretetnek, amelyet li irántatok érzünk, akik a kötelességteljesítésnek példaképei lesztek, az itthonmaradottaitoktól való gondoskodásban és abban kell megnyilvánulni, hogy itthon úgy dolgozzunk, hogy ha ti visszajöttök, boldogabb, jobb életet élő hazába térhessetek haza. Arra kérék benneteket, bár nem is kell kérnem, mert tudom, hogy úgy is lesz, a régi katonavirtusokat új fénygel övezve mutassátok meg az egész világnak, legyenek olyan magyar katonák, amilyenek lehettek azzal a felszereléssel, azzal a felkészültséggel és azzal a kitűnő vezetéssel, amellyel a harcra indultok. Segítsen benneteket az Úristen. Tárkarú, szeretetteljes viszontlátás vágyában és reményében búcsúszom Tőletek. Isten áldjon meg benneteket!

A miniszterelnök nagy lelkesedéssel fogadott szavai után Budapest székesfőváros vezetői a főváros közönsége nevében megvendégelték a hadbaszálló katonákat.

Debrecenben sokkal több diáklány jelentkezett a falusi nyári napközi otthonok szolgálatára, mint Budapesten

Ünnepélyes keretek között kezdtek meg a most érettségiző, képesítő leányokból álló nagy tanfolyamot, melynek nyári napközi otthon vezetésére képezik a jelentkezetteket. A Vitézi Szekház dísztermében több mint 130 leány gyűlt össze erre a legszebb nemzeti munkára való előkészültre. Az előkelőségek közül megjelentek vitéz Berényi István új, vezérrezdes hitvese, aki ezt a munkát szervezi és irányítja Debrecenben, dr. Vekerdy Béla, dr. Versényi Klára, Juhász Géza, dr. Kupinszky Sándor tanácsnok, dr. Erőss Sándor népjóléti igazgató, Descó Emil és Gera Katalin szociális előadó. Megjelent az Egyesült Női Tábor budapesti megbízottja ö. v. Bodor Ákosné, aki országjárta ismert nevet és megbecsülést vívott ki magának munkásságával. Ő nyitotta meg a tanfolyamot is nagyon értékes, szép beszéddel.

Dr. Kupinszky Sándor tanácsnok ismertette a szociális közigazgatást, Gera Katalin pedig az ONCSA szervezetét és működését.

Bodor Ákosné a nyári gyermekotthonok vezetéséről tartott értékes előadást. Az előadások után alkalmunk volt Bodor Ákosnéval beszélgetni debreceni benyomásairól.

— Kedves meglepetés volt számomra — mondta — a jelentkezések óriási száma Debrecenben. Százharminc leány jött ide olyan időben, amikor érettségire és képesítőre kell készülnök. Hála Istennek, van kire számítani az önkéntes női munkaszolgálatban, ha rá kerül a sor. Azért is különös öröm számomra a debreceni 130-as létszám, mert hiszen Budapesten erre a szolgálatra 350-en jelentkeztek, holott — a debreceni arányt véve a lakosság számához viszonyítva — legalább 1300-nak kellett volna Pesten jelentkeznie.

Bodor Ákosné ezután még egy nagyon fontos kérdést világított meg: a

munkásnők helyzetét. Kijelentette, hogy a nemzeti védelmi munkavédelmi szolgálat során termelői munkákra beállított, tehát pl. gyárakban dolgozó — munkásnők rendszeres fizetést fognak kapni. Ez természetes is, hiszen a hadbavonult férfimunkaerők helyett dolgoznak és maguk is termelnek. Magától értetődő, hogy ezeknek a nőknek a helyét otthonaikban, a családban a társadalomnak azok a hölgy tagjai kell, hogy pótolják, akik nincsenek ráutalva, hogy kenyérkereső foglalkozást üzzenek. Ez a női háztartási szolgálat igen fontos lenne és mennél gyorsabban meg kellene szervezni Debrecenben is. Csak néhány példát, ahol szükség volna rá: Nagy probléma az élelmiszerjegyek kiosztásánál az, hogy a munkásnőknek nincs idejük a jegyekért való utanjárára. Vagy ahol sorban kell állni, ott megkeresnek mondjuk azt a megoldási formát, hogy akár a gyárakban összeszednek a jegyeket, elintézik, amit kell és visszavinnék, kiosztanák a munkásnőknek. Eljárna az ügyes-bajos dolgaikban, a gyermekek iskolázatása, lakás-gondok stb. ezerféle dolog van, amit ők tudatlanságukban nem tudnak olyan gyorsan és jól elintézni, intézkedhetnek a hölgyek. Közvetíthetnének a fronton küzdő katonákhoz is üzeneteket, levelet, csomagot, stb. Szolgálatot végeznének és ezen keresztül igazi lelkioldozást, krisztusi szeretetet kellene hordozniok. Tehát nem anyagi segélynyújtásokról van szó a szolgálatnak ebben a részében.

Tárgyalásokat folytatott az Egyesült Női Tábor az illetékesekkel arról, hogy az üzemekben is napközi otthonokat szervezzenek. A GyOSZ-hoz javaslatot adtunk be erre vonatkozólag.

Reméljük, hogy ennek a szép munkának hamarosan további eredményeiről is beszámolhatunk.

Holnap nyílik meg Takácsné ékszerboltja

Ferenc Józsei-út 56. Ékszer, óra, ezüstmű-olomkristály

DEBRECZEN

3. OLDAL
1942. V. 14.

A Hatvan-u. 6. számú, négyemeletes bérház, mely 1959. évi adómentes, társasháza alakul. — 2, 3 és 4 szobás

öröklakásokra előjegyzéseket

előad.

Debreceni stat. ante izr. anyahitközség
József kir. herceg-utca 26. szám.

A burgonya az egész ország területén ismét szabadon szállítható

Május 5-én miniszteri rendelet jelent meg, amely a burgonya forgalmának szabályozásáról az elmúlt év őszén kiadott rendelet alkalmazását

feltüggeszti. E rendelkezés értelmében május 14-től kezdődően a burgonya az ország egész területén ismét szabadon szállítható.

Hatszázötvenen kértek helybiztosítást az egyetemi templom avatási ünnepélyére

Rendkívül nagyszabású lesz az az ünnepély, melynek keretében az egyetemi templomot D. dr. Révész Imre püspök és D. dr. Kállay Kálmán rektor felavatják. Az egyetemi rektori hivatal a jelentkezéseket lezárta. Összesen 650 előkelőség jelentkezett és kérte, hogy számukra helyet biztosítsanak. A rendezés munkáját végző dr. Kiss Zsigmond tanácsjegyző a legnagyobb körültekintéssel oldja meg nehéz feladatát. Az elhelyezést úgy biztosították, hogy a meghívókkal vagy helyfoglalással résztvevő közönséggel a földszinti padsorokban helyezik el, míg akik meghívó nélkül kívánnak résztvenni a templomavatalason — számszerint még közel hatszáz ember fér el, — a karzatokon foglalhatnak helyet.

Szombaton reggel egyébként Kállay Kálmán rektor meghívására sajtóbemutató lesz, amelyen egyházi és műszaki szempontból ismertetik a templomot a megjelentekkel. A sajtóbemutatóra meghívottak szombaton reggel 9 órakor a rektori hivatalban találkoznak.

Pénteken délelőtt ünnepélyesen fogadják a Kormányzó Úr képviselőjét, Stolpa államtitkár

A kormányzógyűlés doktrára avatásra pénteken délelőtt 11 órakor érkezik meg dr. Stolpa Ödön államtitkár, aki a Kormányzó Úr Ófőmeltóságát képviseli az ünnepélyes avatáson.

A pályaudvaron ünnepélyes fogadtatásán megjelennek Szilassy László főispán, dr. Kölesy Sándor polgármester, D. dr. Kállay Kálmán rektor vezetésével az egyetemi tanács, Kiss Sándor rendőrfőkapitány és még számos előkelőség. Az ifjúság diszszázada is kivonul. A fogadtatás után a városi ötfogaton hajlat szállítására.

Dr. Stolpa államtitkár vasárnap is itt marad Debrecenben és az egyetemi templomavatalason a kultuszminisztert fogja képviselni.

Ma délután lesz a Stadionban a Kollégium testnevelési ünnepélye

Hírt adtunk már arról a magas színvonalú s Debrecen sportéletében eddig még egyedülálló testnevelési ünnepélyről, melyet a ref. Kollégium rendez ma délután 4 órai kezdettel a gimnázium, tanulóképző, polgári és a Horthy Miklós elemi iskola közreműködésével.

Városunk sportkedvelő közönségének lelkes érdeklődését bizonyítja az a tény, hogy a jegyek túlnyomó része már napokkal ezelőtt elkelt s most is állandóan érkeznek rendelések a még megmaradt jegyek biztosítására.

Az ünnepély tartalmas és változatos műsora nagy érdeklődésre és támogatásra talált a legmagasabb körökben is, mert Debrecen katonai és polgári vezetői és előkelőjei eddig is nagy szám-

ban jelentették be megjelenésüket.

A tegnap megtartott főpróba már előre biztosított bennünket a tornabemutató hatalmas sikeréről, melynek imponzans s mindvégig érdekes műsora bizonyára nagy tetszésre fog lálni.

Ma van Luigi M. Magistretti hárfahangversenye

Ma este pontosan 8 órai kezdettel tartja hárfahangversenyét az Olasz Kultúrintézet Luigi M. Magistretti, a világ első hárfaművészeinek részvételével. Debrecenben ez az első önálló hárfahangverseny s így teljesen érthető az a nagy érdeklődés, ami a világhírű művész játéka iránt megnyilvánul. — A hangversenyre belépőjegy nincs, műsort megváltás kötelező, ára 1 P. Jegyek korlátolt számban még kaphatók az Olasz Kultúrintézetben, Havan u. 2. sz. I. emelet, délelőtt 10—12 óráig. Ugyanekkor kéri az igazgatóság a félretett jegyek átvételét is. A művész a nagyváradi vonattal 17.37 órakor érkezik városunkba.

Debreceniek akadémiai jutalmat nyertek

A Magyar Tudományos Akadémia nagygyűlésének második napján adták ki a jutalmakat. Az Akadémia tíz-tíz-kötetes nyelvtudományi, illetve történelmi könyvjutalmát Debrecenből Vargha Lajos III., Balogh László IV. és Csokay Imre IV. éves bölcsészettudományi hallgatók kapták, míg a természettudományi jutalomkönyvet Mester Ferenc II. éves pallagi gazdasági akadémiai hallgató, a Kalevala magyar fordításának egy példányát pedig Keresztes Kálmán II. éves egyetemi hallgató kapta.

Új árút

nem veszek

Régi árút

olcsón adom

Aszmann

úridivat

Körséta az áthelyezett és új üzletekben

A nagy városok tulajdonságai közé tartozik, hogy külső képi folyton változik. Az utóbbi hetekben Debrecenben is tapasztalhatunk olyan külső átalakulásokat, melyek bizonyosan zavarba hozzák az idegent, aki előzetes felvilágosítás nélkül lépne a város falai közé. A házak megtartották ugyan külső formájukat, a régi megszokott képet mutatják, sokkal inkább feltűnnek a cégtáblákban jelentkező változások. Régi, hosszú évek során át ugyanazon a helyen székelt kereskedők változtatták meg helyüket. Körsétát tettünk azon a területen, ahol hiába keressük ezeket a régi cégeket, meglátogattuk őket az új üzlethelyiségekben, sőt megismerlettük azokat a még épülőben levő boltokat is ahol új cégeket találunk.

Több mint egy emberöltőn át, 40 évig vezette üzletét **Asztalos József**, a Kossuth u. 4. szám alatt. Nevét, cégét mindenki ismeri. **A Havan u. 6. szám** alá költözött **III. emeletre** (ingyen lift-használat), a saját lakásába. Vásárló közönsége főleg a polgár- és gazdátársadalomból való. Biztos, hogy új helyiségében is a régi bizalommal keresik majd fel. Megbízható textilképei, harisnyái, kendői, kabátzövelei, jutányos árakkal, finom minőségükkel versenyképesek.

Egyik legszerencsésebb helyiség vásárlása **Bőőr István**nak, a Hamerlicég üzletvezetőjének volt. **A városháza** épületében, igen forgalmas helyen nyitja meg fényesen berendezett kesztyűszeküzletét.

Mindenki tudja, hogy a bórárúk vásárlása elsősorban bizalom kérdése. Ez lesz tehát a biztosítója **Bőőr István** kereskedői sikerének. Hét évig volt üzletvezetője a kiftűnő **Hamerlicég**nek, itt is sokat tanult, de lévén nevelt fia néhai **Vitárius Sándornak**, a kiváló szakembernek, tőle is nemcsak a becsületességét, hanem nagy szakértelemet is tanult. **Bőőr Istvánnal** valóban értékes taggal szaporodik Debrecen tisztas kereskedői tábora.

Egyik legszerencsésebb helyesere a **Csillag Testvérek cége**, mely a Piac u. 25. szám alól saját házába költözött a **József kir. herceg u. 11. alá**. Itt érvényesítik azokat a tapasztalatokat, melyeket 15 évi becsületes, tisztességes kereskedői tevékenységükkel szereztek a közönség szolgálatában. Mindig előzékenyen, készségesen álltak a vevők rendelkezésére. Vásárló közönségük nem hagyta el őket, követte a **József kir. herceg u. 11. számú** házukba is. Megérdemelte a cég ezt a bizalmat. Az élv. a becsület a régi: nagy forgalom, kicsi haszon. A jövőben — amennyiben csak az anyagbeszerzés lehetővé teszi, — a női és férfi fehérneműkben még tovább fejlesztik üzemiüket, hiszen eddig is specialisták voltak ezen a téren.

Hasonlóképpen nagyon megszokta a közönség a **Neumann József cég** üzletét, mely a Piac u. 27. számú ház sarkán volt. Most a Piac u. 41. számú házban, udvari helyiségben rendezte be kerékpár, csillár és villamossági üzletét. Az összes bel- és külföldi kerékpárokat, alkatrészeket, gramofonokat, hanglemezeket, izléses csillárokat és a villamosság körébe tartozó árucikkeket tart gazdag és dúsán felszerelt raktárában. A vidéki rádiózók részére anótelepeket minden fajtában lehet beszerezni nála. Zseblámpaelemek nagy választékban.

Az összes cégek között legkisebb jelentőségű a változás az **Ungár József látzerész- és fotoszaküzletben**. Ugyanabban a házban, mindössze pár lépéssel költözött lejjebb, de ott maradt a **Széchenyi u. 1. számú** házban. **Ungár József** 1931 óta vezeti üzletét. Jó kereskedőnek, kitűnő látzerésznek ismerték meg vevői. Szakmáját Budapesten sajátította el és ez a nagyvonalúságán meg is látszik. Több nagyobb pesti cégnél

éveket töltött el, kiváló ismerőjévé vált nehéz szakmájának, mindig bizalommal fordulnak hozzá akár látzerész, akár fotóceikk kereskedői területen. Egészen természetes, hogy vásárlóközönsége és megrendelői változatlan hűséggel kitartanak mellette, mint eddig is történt.

Mint tegnap megírtuk a megnyitási beszámolóban **Petrik K.** divatárüzlete a kereskedői pályafutás egyik legszebb állomása. A szentannautcai kis üzletből a város egyik legszebb üzletét fejlesztette ki, a **Simonffy-utcai** bérházban **Petrik Károly**, aki kereskedőnek is, embernek is kiváló. Jellemző arra a tényre, hogy a vevőkör mennyire kitért és követi a megbízhatónak megismert kereskedőt, hogy az új **Petrik üzletben** is pillanatnyi megállása nincs sem a főnöknek, sem személyzetének, állandóan valóságos búcsújárás van az üzletben.

Május 31-én lesz a Hősök emléknapja

A Hősök emléknapja f. évben május 31-én lesz. Ezt a napot a f. évben is méltó módon kívánja megünnepelni Debrecen hazafias társadalmá. A város polgármestere az ünnepi előkészítésére egy bizottságot kért fel.

Ez a bizottság f. hó 11-én ülést tartott a Vitézi Székházban. A bizottság azt a javaslatot terjesztette a város polgármestere elé, hogy kérje fel az egyházak vezetését, hogy ezen a napon ünnepi

A debreceni református tanítótestület hivatalos magaslátán áll

Szerdán tartották meg az iskolalátogatásokat befejező értekezletet

A debreceni református elemi iskolákban május 11-én és 12-én esperesi látogatás volt. Szerdán az iskolalátogatók az egyház tanácstermében megbeszélést tartottak, majd a tanítótestület részvételével értekezleten számoltak be a látogatások eredményéről.

Közének után **Dr. Szász Imre** esperes mondott szép prédikációt. A lelkesek és tanítók munkáját a jó pásthor feladatához hasonlította. A debreceni református iskolák 250 éves múltja azt mutatja, hogy a debreceni tanítók mindig jó pásthorok voltak hasonlók és Isten segítségével azok lesznek a jövőben is.

Ezután **Ördög Lajos** egyházmegyei főjegyző számolt be a látogatások eredményéről. Jelentette, hogy az iskolalátogatók tapasztalatai szerint a debreceni református tanítótestület hivatalos magaslátán áll. A lehető leg-szebb eredményt mutatták fel.

Szendy István, a tanítótestület elnöke szólalt fel a jelentés után. Hangsúlyozta, hogy ez az iskolai év a háború miatt rendkívül nehéz feladatok elé állította a tanítótestületet. Szólt arról, hogy a következő évben már szakfelügyelők látogatják az iskolákat, de az egyház vezetői iránt érzett szeretet, a lelkipásztorok és tanítók közötti kapcsolat nem megszakadhat, sőt mélyülni fog. A debreceni iskolák 250 éves évfordulójáról megemlékezve rámutatott arra, hogy a múlt kötelez.

Dr. Szász Imre megjegyezte még, hogy a következő esztendő valószínűleg még nagyobb feladatok elé állítja a református tanítótestületet, de hisszük, tudjuk, hogy akkor is megállja majd a helyét. Köszönetet mondott **Szendy István** szeretetét és ragaszkodását tolmácsoló szavaiért. Hangoztatja, hogy bár ez volt az utolsó hivatalos esperesi iskolalátogatás, de az iskolák meglátogatásával ezentúl is élni fog az egyház-megye.

Az értekezlet végén **Uray Sándor** egyházkerületi főjegyző bejelentette,

ahol mindenki a legfinomabb izlésiek is, amit csak kívánnak, megtalálnak. Az árak szolidak, a minőségek elsőrangúak. Az üzlet szép, nem csoda, hogy aki csak belép, gratulál **Petrik Károlynak és feleségének**, aki maga is kiváló üzletasszony.

Wallerstein Imre úri-nőidivat és egyenruházati szaküzletét a Piac u. 56. alól a **Szent Anna u. 5. alá** helyezte. Tizenkét esztendő töltött régi helyén, üzletét szorgalmával, szaktudásával virágzóvá tette. Célja vevőkörének fejlesztése volt. Különösen a MÁV alkalmazottak keresik egyenruházati szaküzletét, vasutas sapkái kiváló anyagból, jó formákkal készülnek. Új üzletében is régi szolid árain árúsít vasúti és mindenféle diáksapkákat, egyenruházati felszerelési cikkeket. Nagy raktárt tart férfifehérneműekből, nyakkendőkből, kalapokból, sportsapkákból, úridivat cikkekből.

istentisztelet keretében emlékezzenek meg a Hősök emléknapjáról, az ünnepély pedig — mint a múlt évben is történt — a Stadionban rendezze meg a város közönsége.

Javasolja továbbá a bizottság, hogy a Stadionban tartandó ünnepélyen kívül a **Magoss György tere** levő emléktáblák és a **Hősök temetőjében** levő emlékmű is megkoszorúztassék.

hogy a tanítótestület tagjai számára minden ünnep és ürvacsoraosztás előtt bibliáorákat tartott. Az értekezlet a Hímnusz elnevelésével ért véget.

Ma ünnepély lesz a pápa püspökök szentelésének emlékére

XII. Pius pápa negyedszázados püspökök szentelésének emlékére, a helybeli **Úrnök Mária Kongregációja** ma, **Áldozásnapon** (d. u. fél hat óra) a róm. kat. gimnázium dísztermében ünnepélyt tart.

Műsor a következő: 1. Harmonia Sacra szerint: Papi himnusz. Révfy: **Ima Mária**hoz. Eneki a **Szent László** Dalgelyet. 2. Megnyitó: elmondja az **Úrnök Kongregációjának** Prefektája. 3. Ünnepi beszéd. Tartja **Mellau Márton** prézes. prelátus, tanügyi főtanácsos. 4. Fauré: **Elégia**. Fauré: A fonó leány. Gordonkán előadja **Erdész Mihály** gondokaművész, zongorán kíséri: **Galánffy Lajos** zongoraművész, városi zeneiskolai tanár. 5. Májusi gondolatok. Előadja **Slachta Margit**, a szociális testvérek általános főnöknője. 6. Eucharisztikus himnusz. Szózat, éneki a **Szent László Dalgelyet** vezetésével a hallgatóság.

A meghívó belépőjeggyel szolgál, a költségek fedezésére önkéntes adományokat kérünk.

A pápa jubileumi ünnepélyére szerdán este megérkezett **Slachta Margit**, a Szociális Testvérek általános főnöknője.

Dr. Hankiss János egyetemi tanár ünneplése

A debreceni egyetem európaszerte ismert, kiváló professzorát, aki több tudományos folyóiratnak a szerkesztője, és a debreceni Nyári Egyetem igazgatója, hallgatói bensőséges ünneplésben részesítették tudományos működésének 25 éves évfordulójára alkalmából. Egyben kiadták a tudós professzor, valamint a debreceni Egyetemi Francia Intézet tagjainak irodalmi munkásságát összefoglaló évszámvetést, amely hű képet rajzol arról a változatos és gazdag tudományos munkáról, amelyet az európai hírű professzor és tanítványai az elmúlt 25 év alatt kifejtettek.

Tavaszi bőrkesztyűk
retikülök, gumifűzők, gumiharisnyák, selyemharisnyák, melltartók és ernyők
Szénássy és Daku-nál
ROSSUTH UCCA 2.

A Volt Iskolatársak Szövetsége irodalmi ünnepe a jótékony szolgálatában

Nem mindennapi élvezetben lesz része azoknak, akik a Dóczi-intézeti Volt Iskolatársak Szövetsége május 16-án délután félhat óra kezdődő az új Dóczi tornateremben rendezendő irodalmi ünnepén résztvesznek. Nemcsak a volt iskolatársakkal való találkozás fogja az ünnepet felejthetlenné tenni, hanem a kiváló szereplők működése is.

Koncz Aurélné, a szövetség örökös elnöke mond megnyitó beszédet, dr. **Makkai Sándor** egyetemi tanár tart előadást. Két egykori kedves dócziista művészi teljesítményei következnek ezután: **T. Uray Magdolna** zongoratanárnő **Liszt: Consolation Des-dúr** és **Polonaise E-dúr** c. műveit fogja előadni, **Mándy Margit** énekművésznőtől **Puccini** és **Verdi** operáriákat hallhatunk. A leánygimnáziumi énekkar **Horváth Károly** tanár vezényletével **Kodály: Lengyel László és Kerényi: Két krajcár** c. műveivel fog gyönyörködtetni.

Az irodalmi ünnep némes céljára gondolás, a sokszáz kiváló előmenetelű, szegénysorsú Dócziista segítése — ösztönözze a meghívottakat, a szövetség tagjait, barátait, hogy szíves adományaikkal a szétosztásra kerülő jótékonyági alapot minél nagyobbra növeljék. (S. S.)

A rádió Debreceni Napijának végleges műsora

Mint már jelentettük május hó 19-én, jövő héten kedden a rádióban »Debreceni Nap» lesz. Ennek műsorát most már végleg összeállították a következőkben.

7.00: Reggeli zene (Debreceni tárgyú hanglemezek).

10.45: **Vitéz Kolosváry Borcsa** Mihály köszönti Debrecen.

10.18: Reggel a Nagyerdőn. Helyszíni közvetítés. Vezeti **Dövényi Nagy L.**

10.45: Magyar Imre műsorából. (Debrecen leghíresebb cigányprimásának hanglemezei.)

11.20: **Bocskay István** 11. hajdúezred honvéd zenekarának műsora a Déri tőről.

12: Harangszó a ref. Nagytemplomból.

12.10: Repülő ifjúság. Helyszíni közvetítés a nyulási repülőteréről. Beszéli **Dövényi Nagy L.**

12.50: Helyszíni közvetítés a Tisza István Tudományegyetemről. Beszéli **Budinszky S.**

14: A debreceni civis. **Csobán Endre** városi főlevéltáros előadása.

14.10: Debreceni kézművesek. Helyszíni közvetítés. Vezeli **Budinszky Sándor**.

15.20: A 400 éves Kollégium. **Dr. Kállay Kálmán** kollégiumi igazgató, egyetemi rektor előadása.

15.30: Helyszíni közvetítés a Kollégiumból. Beszéli **Dövényi Nagy Lajos**.

16.10: A kollégiumi kántus hangversenye. Közben **Szabó Lőrinc** előadása: Amikor kollégiumi diák voltam.

17.15: Iskolák városa. **Makkai Sándor** egyetemi tanár előadása.

17.30: A Városi Dalgelyet hangversenye.

17.55: Helyszíni közvetítés a Déri múzeumból. Beszéli **Budinszky Sándor**.

18.20: Munkácsy Ecce homoja előtt. Képművészet. Zenekísérettel előad: **Dr. Sőregi János** múzeumigazgató.

18.35: A magyar 16. Helyszíni közvetítés az állami Mentelepről. Vezeli **Dövényi Nagy Lajos**.

19.20: Képek a Hortobágyról. Helyszíni közvetítés **Budinszky Sándor** és **Dövényi Nagy L.**

20.10: Debreceni magyar muzsa. Költők és művészek. Közben **Móricz Zsigmond** előadása: A debreceni ember.

22.10: **Buray Zsiga** cigányzenekarának műsora a Hortobágyi Csárdából.

22.40: **Rákosi-Horváth** lánca az Arany Bika fehér szalonjából.

23.25: Magyar Gyula és **Jóska** cigányzenekara a **Gambrinus** étteremből.

Kerékpárgumi it
javitasson
RÉTINÉL
Piac u. 42. Pannónia udvar.

Divatos női bőrkesztyűk!
Retikülök, Selyem harisnyák,

Női fehérnemű különlegességek
Nagy választékban
TÓTHFALUSSY NÁL

Piac u. 40.
Piac u. 16.

Hajdú vármegye közgyűlése

A főispán és az alispán a társadalom háborús kötelességeiről

Hajdú vármegye törvényhatósági bizottsága Szilassy László főispán elnöklésével tegnap délelőtt rendes közgyűlést tartott. A Nemzeti Hírszolgálat elmondása után Szilassy László főispán nyitotta meg a közgyűlést.

A főispán megnyitó beszéde

Ha összehasonlítjuk a múltat a jellel, akkor azt kell látnunk, hogy Európát ismét keletről fenyegeti a veszély s nekünk ismét helyet kell állnunk, ha azt akarjuk, hogy itt ezen a földön továbbra is magyar nép éljen. Katonáinknak ismét meg kell mutatniok a világ színe előtt, hogy él még a magyar erő, hogy ez a nép a maga számára biztosítani tudja a jövőjét az új európai rendben. De hogy az megtörténhessen, nem elég az, hogy kint a harcokban katonáink megállják a helyüket s fegyvereik győzelmeiket szerezzék.

Szükséges, hogy itt bent az országban elsősorban rend, nyugalom és béke legyen.

Szükséges, hogy kint harcoló katonáinkat mindazzal elláthassuk, amire nekik messze idegenben szükségük van. De hogy ezt megtehesük, — nekünk, akik itthon vagyunk —, le kell mondanunk olyan dolgokról, amelyekről nem mondani nem könnyű s amelyekről nélkülözésért mi is érezzük. Biztosítanunk kell továbbá azt is, hogy kint harcoló katonáink nyugodtak lehessenek afelől, hogy itthon maradt hozzátartozóikról gondoskodás történik és hogy kinyújtjuk segítő kezünket azok felé, akiknek sokszor egyetlen támaszuk és keresőjük kint hullajtja a verést. S itt a magyar társadalomra óriási feladat vár. Meg kell szerveznünk a társadalmunkat úgy és akként, hogy ne érezze a hadbavonult családját — legyen az egyszerű munkás, gazda, vagy iparos —, hogy a társadalom mindenre áldozatkész segítése nem terjed ki rája. Mert ha közös akarattal és egymást megértve ezen legszentebb cél érdekében meg tudjuk szervezni társadalmunkat és az úgynevezett hájtársi szolgálatot meg tudjuk teremteni, akkor hiszem és meg vagyok róla győződve, hogy az eredmény nem marad el és eljön majd erre a soaát szenvedett és sokszor igen nagy megpróbáltatásoknak kitért népünkre is a szebb, boldogabb jövő és az új, most épülő világrendben is elfoglalhatja azt a méltó helyet, amely őt valóban megilleti.

Hegymegi Kiss Pál lemondott törvényhatósági tagságáról

Bejelentette a főispán, hogy dr. Hegymegi Kiss Pál lemondott törvényhatósági bizottsági tagságáról, dr. Herz László tagsági helye szintén megüresedett, ezért H. Nagy József s Nánassy Andor lettek a törvényhatósági bizottság rendes tagjai, mivel eddig az előbbieket után póttagok voltak. A főispán szeretettel üdvözölte az új bizottsági tagokat.

Alispáni jelentés

A nagy tetszéssel fogadott megnyitó után dr. Uzonyi Barna főjegyző terjesztette elő Rásó István alispán időszerű jelentését, melynek bevezetőjében az alispán a következőket mondta:

Aktiv részesei vagyunk a most folyó háborúnak és derék honvédeink díszes harcolnak a keleti fronton a legborsosabb veszedelem, a boisevizmus ellen. Nemzeti létünk, jövő fennmaradásunk függ ennek a harcnak a kimenetelétől.

Minden áldozat kevés ahhoz képest, amit katonáink a harcban küzdeve értünk hoznak, ezért erről a helyről hívom fel a vármegye közönségét arra, hogy mindenki a maga helyén megfe-

szített munkával ősi hazafias tulajdonságához híven a legnagyobb lemondással, a reánk nehezedett gazdasági és közellátási megpróbáltatások vállalásával és áldozatos türelemmel járuljon ehhez a nagy küzdelemhez, mert a nemzet sorsa függ attól, hogy ezekben a rendkívül komoly időkben saját magunk egyéni érdekeit milyen mértékben tudjuk alárendelni az egyetemes nemzeti érdekeknek.

Nincs kétségem affelől, hogyha a polgári társadalom ezeket a kívánalmakat és követelményeket szüntelenül szem előtt tartja és a nemzeti termelésben és a szolgálatban a teljesítményeknek mindenki a maximumát nyújtja, vagyis ha a belső frontot ugyanolyan hazafias, hősi lélekkel, szívvel és elszánt dacos magyar akarattal állja meg a helyét, mint kint a harcmezőkön derék honvédeink, akkor nemzeti felemelkedésünk és fennmaradásunk ennek a háborúnak győzelmes befejeztével biztosítva van. (Viharos taps)

A ponyvairodalom ellen

Az alispáni jelentéshez többen hozzászóltak. Uzonyi György értékes észrevételt tartott a ponyvairodalom mérgező hatásáról. Rámutatott arra, hogy rendkívül mértékben elburjánzott a ponyvairodalom. Totális háborúban vagyunk — mondta —, ezt a harcot állnunk kell keményen, rendíthetetlenül! Állnunk kell fizikailag, de lelkileg is. (Úgy van!) A háborút elveszíteni nemcsak kint lehet, de idebent is, nem csak fizikailag, de lelkileg is. Hivatkozott 1918-ra, amikor kint érintetlenek voltak fegyvereink, győzelmesen álltunk a világ mind a négy táján és belül kezdte ki az armány az emberek ellenállóképességét, ezt tette tönkre. A mögöttes országrész omlott össze lelkileg, magával rántotta a frontot is. A következmény Trianon és mélyreható szenvedés lett. Úgy látom, hogy a 18-as destruktív munka most is kezdi felmérni a fejét. Lépten-nyomon találkozunk suttogó propagandával. Ennek a lelki aláaknázásnak a következménye a szentelenhangú, frívol, minden erkölcsöt és tisztességet megtagadó ponyvairodalom is.

Utalt Uray Sándor egyházközségi főjegyző kijelentésére és szóról-szóra igazat adott neki abban, amit a ponyvairodalomról Uray Sándor mondott. — Istenről, hazáról, erkölcsről, áldozatkészségről szó sincs ezekben a ponyva-regényekben. Ellenben olyan gondolatok vannak elrejtve bennük, amelyek a nemzeti eszme destrúálása. Ezeket a könyveket diákok, diáklányok, leventék és a falusiak olvassák nagy mohósággal, sőt komoly emberek is megvesztik idegrendszerükön. Ma küldenek a frontra is olvasnivaló könyveket és ezek nagy része is a ponyvából kerül ki. Szörnyű lelki pestis ez, melyet ki kell irtani. — Indítványozom, csatlakozzunk Uray Sándor kezdeményezéséhez és írjunk fel a kormányhoz, kérjük, akadályozza meg ennek a szennyes irodalomnak destrúáló munkáját. Minden ilyen regényt az utolsó darabig kobozzanak el és égessenek meg. A drága pénzért és büszkén vásárolt papírt ne bocsássák ilyen célra rendelkezésre. (Taps.) Ha valaki mégis ilyen regényt ír, a kiadót minden további nélkül internálják. — A cenzorokat utasítsák, hogy itt fejtessék ki azt a tevékenységet, amit néhol olyan szépen kifejtettek a népies irodalmi termékekre szükség van. A kormány tehát gondoskodjék erőteljes formában arról, hogy építő jellegű, népies, könnyű irányú sajtótermékekkel cseréljék ki ezeket a szennyes íratokat. Javasolom, hogy hasonló állásfoglalás végett keressük meg a társ-törvényhatóságokat is. (Zajos taps.)

Szilassy László főispán: Nagyon örülök és köszönöm, hogy Uzonyi György bizottsági tag úr felhívta a figyelmet ezekre a szennyíratokra és kérem a törvényhatósági bizottságot, fogadja el javaslatát. A közgyűlés egyhangúlag elfogadta Uzonyi indítványát.

A vetőmag ellátás és állattenyésztési kérdések

Az alispáni jelentéshez szolt Kálmán Ferenc borszörményi gazda is. Kifogásolta, hogy kellő időben és mennyiségben nem adták vetőmagot a gazdáknak. Kérte, a jövőben ne forduljon elő, hogy a vetőmag megfelelő mennyiségben ne

DEBRECZEN

5. OLDAL
1942. V. 14.

Petrik Károly

új helyiségének címe:

Ferenc József-út 25
Piac- és Simonffy-utca sarok

Álljon a gazdák rendelkezésére. Erre nézve a főispán és alispán közbenjárását kéri. Másik kérdés, amit felvet, a borszörményi állattenyésztési helyzet. Kiszorítják a fehér, magyar marhát, mert a tarka borjakért nagyobb árat adnak a vásárlóknak. Kijelenti, hogy Borszörményben a magyar marha tenyésztéséről nem mondanak le. Kéri, hogy mielőtt hasonló kérdésekben az illetékes tényleg intézkednének, hallgassák meg a gazdákat is. Javasolja, osszák két részre az állattenyésztést: az egyik rész megfelelő nemessé állítsák tenyésztésben, a másik pedig a hússzületet fedezze.

Ludány Miklós arra mutatott rá, hogy a világháború előtt egyetlen gazda sem gondolt arra, hogy neki a kormány adjon vetőmagot. Mindenki beszerezte magának a vetőmagvakat. Az elmúlt húsz esztendő nagy hibájának tartja, hogy a gazdák közönségét megfosztották önállóságától. Állapodan csinálják ezeket a vetőmagkezeléseket. Ezeknek csak akkor van helyük, ha nemestésről van szó. Az Országos Magyar Mezőgazdasági Egyesület felhívta a gazdák figyelmét arra, hogy most már nemcsak az országokat kényszerítették rá az ön-ellátására, hanem magának gazdaközönségnek is termelnie kell mindent, főleg takarmányféléket a saját állatai szükségletére. Az árviszajított gazdák nagyon rá vannak szorulva a vetőmagokéért. A jövő évben igyekezzen minden gazda beszerezni magának a vetőmagokat és abraktakarmányt magot.

Gábor András azt kérte, hogy a sertésforgalmi engedélyekkel együtt adjanak ki a gazdáknak lugkóvásárlási engedélyt is, hogy szappant főzhessenek. Vitéz Kovássy Lajos gazdasági felügyelő válaszolt: 2000 mázsa vetőmag tengerit osztott ki a földművelésügyi miniszter Hajdú megyében. Sajnos, a gazdák nem gondoskodtak kellően a saját vetőmagszükségletükről és nem tartalékolják idejében a vetőmagot, hanem felhasználják takarmányozásra. Úgy okoskodnak, hogy a tavasszal újul lesz vetőmag-akció. Erről a gazdáknak le kell szokniuk. Az állattenyésztésre vonatkozólag az a cél, hogy csak tiszta magyar marhatenyésztést folytassanak, vértelverés nélkül.

Rásó István alispán megjegyezte, nagyon üdvös dolog, hogy az apaállatok beszerzése most már a törvényhatóságok feladata lesz. A tenyésztésük feladatát nyert állatai közül 35 darabot szerzettünk meg, 200.000 pengő értékű apaállatot vásároltunk már addig, erre semmiképpen nem lett volna módjuk a legelőtársulatoknak. Gábor András tévedésben van, mert legkötvet nem szabad forgalomba hozni. Az alispáni jelentést egyébként tudomásul vették.

Örömmel tudomásul vették a Kormányzóhelyettes megválasztását

Örömmel vette tudomásul a közgyűlés a kormányzó kabinetiroda leiratát, melyben hivatalosan közli Horthy István kormányzóhelyettesét történt megválasztását.

Kállay miniszterelnök üdvözlése

Dr. Uzonyi Barna főjegyző terjesztette elő a miniszterelnök leiratát kine-

vezetéséről. A javaslatához Molnár Zoltán hadnagy lelképásztor szolt hozzá, méltatta a Kormányzó Ur bölcsességét, mellyel Kállay Miklóst nevezte ki miniszterelnökké. Kállay ősi a honfoglaló magyarok voltak. Hajdú megye közönsége nagy örömmel fogadta miniszterelnökké történt kinevezését. Meggyőződésem, hogy nagy erélyével, kormányzási képességeivel elvégzi azt a nagy munkát, amelyre csak rendkívül tehetséggel megáldott férfiak vállalkozhatnak.

A közgyűlés egyhangúlag elhatározta, hogy Kállay Miklóst miniszterelnökké történt kinevezése alkalmából üdvözli. Tudomásul vették dr. Antal István miniszteri kinevezéséről szolt leiratot is és őt is feliratban üdvözlik.

Tudomásul vette a közgyűlés a pénzügyminiszter leiratát arról, hogy a debreceni pénzügyigazgatóság vezetésével Vajthó Lajos pénzügyigazgatót bízza meg. Őt ebben a nehéz, de kitüntető megbízatásban szívélyesen üdvözlik.

Czifra Mihályt aljegyzővé, Róth Sándort szolgabíróvá választották

Nagy érdeklődés mellett folyt le a tisztviselőválasztás a megyegyűlésen. Elsősorban egyhangúlag megválasztották aljegyzővé Czifra Mihályt. A szolgabírói állásra heten pályáztak, közülük a jelölt választmány Sándor Lajost, Róth Sándort, Farkas Károlyt jelölte. A titkos szavazáson leadtak 122 szavazatot, ebből Róth Sándor 57, Sándor Lajos 39, Farkas Károly 34 szavazatot kapott, 2 szavazat érvénytelen volt.

A megválasztott két tisztviselő, Czifra Mihály aljegyző és Róth Sándor szolgabíró azonnal letették az esküt. Az ünnepélyes aktus után Szilassy László főispán meleg szeretettel köszöntötte őket és kéré, hogy a jövőben is olyan buzgalommal lássák el szolgálatukat a köz érdekében, mint eddig tették, mindig Hajdú megye közönségének és a hazának a javát szolgálják.

Az üdvözölő szavakért és a közgyűlés bizalmáért Czifra Mihály mondott mindkettőjük nevében meglehangú köszönetet. Igérte, becsülettel teljesítik, amire megesküdtek.

Egyéb ügyek

A Tisza István Tudományegyetem mellett létesítendő internátus céljaira öt alapítványi helyre annakidején a megye 40.000 pengőt szavazott meg. Most — mint ezt Szőcs Zoltán ismertette — kéri az összeg befizetését. A közgyűlés úgy határozott, hogy tekintettel a megye nehéz helyzetére, megváltoztatja a korábbi határozatát és tíz éven át evl 1500 pengőt fizet be az internátus építése céljára.

Elhatározta a közgyűlés dr. Czifra Mihály aljegyző javaslatára, hogy a földművelésügyi miniszter felhívására felemeli az ebadót az eddigi 1.50 pengőről 2 pengőre a házőrző és pásztorok után.

A Vámospercs-Tasnádszántó vonal kiépítése a fontos

A közgyűlés napirendre tért Bihar megye átirata felett, melyben a Nagyléta, Székelyhid, Margitta, Tasnád erdői vonalon a vasút megépítését kérték. A törvényhatóság fontosabbnak tartja a Vámospercs, Tasnádszántó vonal kiépítését.

Ballonkabát

Kellernél

Nyakas Lajos női divatkereskedést nyitott a Kossuth-utca 4 szám alatt

Debrecen kereskedelmi élete egy nagy tapasztalatokkal rendelkező, szigorúan a kereskedelmi erkölcsök alapján álló, értékes, kiváló kereskedővel gyarapodott Nyakas Lajos önállósulásával. Nyakas Lajos, ez a kiváló kereskedelmi szakember, aki 25 évi kifogástalan, letkiismeretes kereskedelmi pályája során jutott el most oda, hogy a Kossuth utca 4. szám alatt női divatkereskedést nyitott, a fiatal kereskedőgeneráció legtehetségesebb tagjai közé tartozik. Országos viszonylatban is egyik legkiválóbb ismerője a textilszakmának, amit bizonyít az is, hogy 15 évig állt, mint osztályvezető a Kontsek Kornél-cég szolgálatában.

Nyakas Lajos végigharcolta az első világháborút. Négy hadiköltőnöt, azonkívül erdélyi és felvidéki érmet szerzett. Az idők szavának kíván eleget tenni, amikor üzletet nyit, jól tudja azt, hogy a mai időkben mindenkinek részt kell vállalni, a megújított magyar élet munkájából tehetségeket megfellelően. Nyakas Lajos kiváló képességeit maga a kormányzat is önálló üzlet vezetésére tartotta alkalmasnak, amikor Önállósítási köleséssel hozzájárult ahhoz, hogy a Nyakas Lajos szorgalmával gyűjtött tőkét kiegészítve, megnyissa női divat-áru üzletét, melyben azonban férfidivat-cikkeket is árusít. Nagy érdeklődés, kitűnő előjelek között a napokban nyílik meg az új üzlet.

Nyakas Lajos, — akit munkatársunk az új üzlet alakítási munkálatai között kerest fel, — a következőkben foglalta össze kereskedői programját:

— A legjobb árul kívánom adni szűk árakon, figyelmes kiszolgálás mellett. Negyedszázadon át tanulmányoztam a közönség ízlését, igényeit, kívánságait s raktáramat úgy rendeztem be, hogy napjainkban is megtalálja a közönség, amit keres, amit óhaj, mindenki különbség nélkül.

Nyakas Lajos a régi nemes debreceni kalmárok nyomdokain, de friss ötletekkel, az új idők szellemének megfelelő elgondolásokkal indul el azon az úton, melyen hírneves elődei is felvirágoztatták Debrecen kereskedelmét. Bizonyosra vesszük, hogy Nyakas Lajos, a fiatal kereskedőnemzedék egyik legkiválóbb tagja, méltó utóda lesz a régi, patinásnevű debreceni kereskedőcsoportnak.

Növendék-hangverseny a Zeneiskolában

A Városi Zeneiskola felsőbb osztályú növendékeivel május hó 18-án este 8 órakor az intézet hangversenytermében rendezi I. nyilvános hangversenyét. Mozart műveiből. Beléptidő nincs.

Ingyenes jegyek igényelhetők a zeneiskola titkári hivatalában, naponta délelőtt 9—1 óráig s délután 3—6 óráig Vár u. 1., telefon: 23-96.

Női és férfi
BALLON
kabátot
VÁGÓ-tól.

Modern cégtáblák

Bordás címfestőnél
Piac-utca 71.

„A 13-ik tárgyalásra és 13-ikán végre eljutottam Debrecenbe“ — mondotta Muráti Lili

A Csokonai Színház előtt ragyogó májusi délelőttön aranyrozsákat dobál a nap... A Jakabffy-társulat egész prózaíró gárdája élén az ezúttal „prózaíró-sított“ Márkus Lajossal sűtkérezik, cseveg és vár... Várják Muráti Lilit, aki kora reggel érkezett meg Nagyváradról és utána lephent az Arany Bikában levő szállásán. Végre 12 óra felé Kondor István színházi titkárral együtt feltűnik a legdivatosabb magyar művész, egyéni eleganciával és elragadóan kedves közvetlenséggel.

— Csak beszélnem ne kellene — mondja munkatársának —, mert rögtön kiderül, hogy berekedtem... Tegnap elindultam makkegészségesen Budapestről, délután Nagyváradon csak azon vettem észre, hogy a hangom alaposan megvastagodott... Estére valahogy kikékeltek. Ma megint rekedt vagyok. Úgy látszik a klímaváltozás... — Borzasztóan el vagyok keseredve — folytatja Muráti Lili. — Először vagyok Debrecenben és úgy berekedve, ahogy még soha... Öngyilkos leszek, ha nem hozzák rendbe estig — teszi hozzá tragikomikus bonhomivalával...

— Hogy sikerült eddig következetesen elkerülni Debrecen? — jegyezzük meg egy kis szemérményással Hiszen közel egy évtizede annak, hogy Muráti Lili a „Tuzmadár“-ral felröppent a siker legmagasabb ormára és azóta egyedülálló egyénisége a magyar színjátásznak... Debrecenbe mégsem jutott

el azóta sem...
— Magam sem tudnám megmagyarázni... Valami mindig közbejött... vagy foglalt voltam, vagy lebeszéltek. Tárgyaltam pedig sokszor Kardoss Gézával, Horváth Árpáddal, vitéz Bánkyval debreceni vendégszolgálatról... ha jól emlékszem 13-ik tárgyalásra sikerült most vitéz Jakabffyhoz lejönnöm... és 13-án... Hozzá ilyen rekedten — kesereg újra.

Jakabffy direktor már telefonált is Várady Szabó Miklós professzorhoz és megnyugtatta Muráti Lilit, hogy estig teljesen rendben lesz... Megkezdődik a próba... igazi „suttogó próba“ a művész hangszámainak kímélésére... Muráti Lili játszik, rendez, remek tippeket, vicceket ad a partnereknek, hogy a hatást fokozza...

Bücsúzól próba után még elmondja a „Debrecen“ munkatársának:

— Holnap a „Viharos szerelem“-ben énekelnem kell és kivánsághangversenyen is szerepelek, ideküldték utánam a verseket, amit elmondok... Most Végre vidékre is eljutottam: Nagyvárad — Debrecen — Pécs — Szabadka vendégszerelési állomásokra. Aztán utazom Németországba, ahol filmezek... A férjem, Vaszary János írta a filmet a Tobisnak, abban játszom a főszerepet...

— Jaj, csak a hangom rendbe jöjjön estig — mondja távozóban Muráti Lili.

Bücsúznak a Dóczy „kis-tanítónéni“-jei...

Negyvenöt »kis-tanítónéni«, negyvenöt fiatal tanítónőjelölt bücsúzolt tegnap délután a Dóczytól. Negyvenöt leány szeretetteljesen járta végig utójára az intézet kedves helyeit, dallal az ajkukon és könnyel a szemükben...

»Tebe med bízunk eleitől fogva...« énekeltek a tornateremben, ahol már szülőik ismerősök, jövődöbelik vártak a bücsúünnepélyre. D. dr. Illyés Endre, vallásnánk az Ige szavaival bücsúzolt: »Ti léztek nekem tanúm«. Jövődö életükön lássék meg az, hogy a Dóczyba jártak, legyenek tanuk a Dóczy szelleméről.

Három kis elemista leány bücsúzolt ezután. Az első csöppség »beszédes«:

— Kedves kis-tanítónéni! Isten áldását kérjük munkájukra, életükben boldogságot, jövődö iskolájukba pedig szorgalmas, jó gyerekeket kívánunk...

A második kisleány aranyos szónoklata:

— Bocsánatot kérünk, hogy olyan sokszor rosszkodtunk. Sokkal jobb tanítványokat kívánunk, mint mi voltunk... Fogadják szívesen ezt a kis virágot.

Ezzel a kis elemisták elhalmozták a bücsúzókat virágjakkal. Alig látszott ki a sok leány a viráglengerből.

Kiss Margit intézett az illmaradtok nevében bücsúzavakat a ballagókhöz.

— Ma minden tanítónak, nevelőnek országépítés az élete. Hisszük, hogy ez a csodálatos szép élet vár rátok. Bücsükön látjuk, hogy félelem nélkül, erős akarással indultok az útra.

— Ha egy kis faluba kerülnék, legyen keresztyénségek és magyarságotok még erősebb, hogy érezze a falu: Ilyenek kell, hogy legyünk mi is... — De nem szabad megfeledkeznetek

a magyar nő legszentebb feladatáról, az anyaságról sem. Gyermeküket keresztyén nemzeti szellemben neveljétek a hazának...

Bánki Etelka válaszolt a távozó ötöd-évesek nevében. Köszönetet mondott a sok jóért, amelyben dr. Vekerdy igazgató és a tanári kar őket részesítette. Életük, úgymond, bizonyosága lesz, hogy munkájuk nem volt hiábavaló.

— Vár ránk a falu, a tanya, a város sok-sok iskolája, vár a sok kis magyar gyerek. Mi megyünk. Tudjuk, hogy gyengék és kicsinyek vagyunk. Lámpasunk fénye csak kicsiny kört tud bevilágítani, de tudjuk, hogy hazánkban ma inkább szüksége van ránk, mint valaha. Felelőségünk teljes tudatába, erős lelkekkel, legjobb tudásunkkal, minden etönket összeszedve kilépünk az iskola padjaiból és sietünk a magyar gyermek elébe.

A távozó ötödévesekhez dr. Vekerdy Béla, a tanítónőképzőintézet igazgatója szólt utójára. Derős világszemléletre buzdította őket, majd arról szólt, mily öröm a munka a helyesen megválasztott pályán. Szeretetre intette a leányokat, amely nélkül olyanok vagyunk, mint »a zengő érc és a pengő cimbalom«. Vázolta azokat a feladatokat, amelyek pályájukon várhatnak a leányokra és a rájuk róll kötelességek elvégzése iránt.

A Himnusz hangjai voltak a megható bücsúzásnak záróakkordjai. A negyvenöt »kis-tanítónéni« ajkán felhangzott a dal: »Elmegyek, elmegyek, hosszú útra megyek...« Kívánjuk, érjenek el a »hosszú út« céljához, a boldogsághoz...

A negyvenöt ballagó leány: Andorffi Gizella, Bakesy Ilona, Balogh Katalin.

Tavaszi kabátok
ruhák, szövetek, solymok, kesztyűk, harisnyák.
Női és férfi divatárúk nagy választékban
Kerecsen Divatház
Csapó u. 8.

Balogh Margit, Barcsa Lenke, Bánki Etelka, Bertók Borbála, Borai Katalin, Erdei Zsófia, Fekete Irén, Eodor Mária, Fogarassy Aliz, Foris Etelka, Galaczi Kató, Hajdu Magda, Horváth Sára, Jency Klári, Karab Katalin, Kaszalinma, Kocsis Ilona, Koppányi Katalin, Mayer Margit, Márton Erzsébet, Nagy Ilona, Nagy Julia, Nagy Mária, Ördög Ilona, Pál Kató, Paukovits Jolán, Pocsár Irén Agnes, Ráth Ilona, Sass Margit, Sáfár Olga, Somogyi Etelka, Szabó Eva, Szász Aranka, Szekeres Gabriella, Szini Jolán, Tégla Katalin, Tollas Julia, Tóth Karolin, Török Eszter, Varga Olga, Végvári Jolán, Virág Mária, Vata-mennyei egy-egy bibliát kaptak a 15. évesektől, a kisebbek pedig virágokkal halmozták el őket.

Bélyegyűjtés

A legutóbbi időben tömegesen forgalombahozott hamisítványok következtében a m. kir. postavezéregazgatóság felkérte a Bélyegyűjtők Szövetségét, hogy szőltsa fel a hozzá tartozó összes egyesületeket arra, hogy ha es amennyiben bélyeghamisítások forgalombahozataláról tudomást szereznek és ha ezen hamisítások készítőire, terjesztőire és egyéb fontos körülményekre vonatkozó adatokat megtudnak, azt a Szövetséggel haladéktalanul közöljék, hogy azután a postával közösen eljárva, a hamisítványok terjesztőit megakadályozhassa és megtorolhassa. Kérjűk: olvasóinkat, hogy ha ők is ismernek ilyen dolgokat, közöljék ezt a Debreceni Bélyegyűjtők Egyesületére elnökségével.

Legutóbbi közleményünk óta megint egy újabb bélyegkuriozumot mutattak be. Egy 1889-es kiadású, 15 stotinkás bulgár bélyegről van szó, mely normális körülmények között 1909 évszám-mal és 10-es értékszám-mal van ártanyomva. A bemutatott példányon égy az évszám, mint az új értékelés fordított felütynyomással látható.

A londoni menekült lengyel kormány 8 értékből álló bélyegsorozatot adott ki és pedig 100.000 sort, melyet az angol gyűjtők 2 nap alatt az utolsó darabig megvásárolták. Hogy aztán hol lehet ezeket a leveleket felhasználni, az már más kérdés.

Az alkalmi, emlék- és más hasonló jogcímű bélyegsorozatok kibocsátása tovább tart A legutóbbi időkben Belgium, Horvátország, a Cseh-Morva protektorátus, a megszállt Lengyelország, Németország, Monaco és Szerbia adott ki ilyen bélyegsorozatot, de híre járja, hogy legközelebb számos más ilyen sorozatot lesz szerencsénk láthatni. — Nem sok ez kissé a jóból?

Könyv

FRUNÓVAL BESZÉLGETEK
Mussolini könyve fiáról.

Mussolinit, az államférfit ismeri az egész világ, de Mussolinit: az író és az embert, maradéktalanul ezen a könyvön keresztül pillantja meg az emberiség, mely mélyen emberi és megindító képet rajzol a szülői szív emlékezésének ecsetjével 23 éves korában repülő-szerencsétlenség áldozatává lett fiáról. Egy fiatal hős glóriás arca bontakozik ki a kötet lapjairól, aki 13 éves korában már elefántvadászaton vesz részt, az abesszin háborúban már az olasz legióknél küzd, majd a híres „zöld egerek“-kel rekord idővel átrepül az Atlanti óceánt. Aztán a sors kiküszabhatatlan szeszélyéből otthon, próbárepülés közben éri a megdöbbentő szerencsétlenség. Minden sorában megindító, szívbemarkoló ez a könnyemeleg-hangú társalgás az elment hőssel és ebben a drámai tisztaságú alkotásban hatalmas művészi erények csillognak. Olyan könyv ez, amit csak mély meg-hatottsággal lehet olvasni.

Kalapot Fehérneműt Nyakkendőt
WERNER-től

H I R E K

„DEBRECZEN“

szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József királyi herceg u. 1. (Pikabérház.) Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás.) Előfizetési árak: havonta 3.— P, negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fillér., vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata május 9-én reggel 8-tól 16-án reggel 8 óráig „Kossuth“ Piac-utca 26. telefon: 29-56. — „Magyar Korona“ Kálvintér 15. telefon: 16-06. — „Arany János“ Csapó-utca 66. telefon: 11-78. — „Hungária“ Szoboszlói út 4. telefon: 28-25. szám.

A tanárok

fizetések rendezéséről hangzottak el figyelemre méltó megállapítások a ref. egyetemes konvent ülésén. A bírói fizetések mellé kívánták állítani a tanári fizetés rendjét, érthető hiszen a tanár is állandó jó bírói munkát is végez a nevelésen kívül. Életét a mások életének javítására szentelte, azért dolgozik, hogy szebb legyen a magyar holnap.

A tanári pálya nem állás. Még talán a hivatásnál is több. Ezt pénzzel megfizetni nem lehet, mert sokkal többet ad a jó tanár, mint amennyit földi javakkal meg lehetne fizetni.

Hiszen a szülők éppen azt bízzák a tanárra, ami életük legféltettebb kincse, a gyermeket. Olyan felelősség nincsen egyetlen egy más pályán levő ember lelkén sem, mint a neveléssel, tanítással foglalkozó elhivatottak lelkén.

Ezt a munkát rajtuk kívül más el nem végezheti. Ha azonban jól végzik, az ő munkájuk az, melyből mindenki kivétel nélkül a legnagyobb mértékben részesülhet, sőt részesül is.

Ma kétségtelenül mindenki áldozatot hoz. Sokszor többet a kelleténél. És mégis igaz van annak az előkelő vezető férfinak, aki ezt a kérdést felszínre vetette. Már csak azért is, mert ez a pálya az a lelkesítő pálya mellett mely a legnyugodtabb elnévelésű élet áll. A felszabaduló szabad pályák tömegesen vonzzák az embereket, éppen a nagyobb kereseti lehetőség ígéretével, kecsesgétével. Aki a mal világban is vállalja ezt a nehéz és felelősségteljes feladatot, a nemzet nevelését és átmenését, annak sorsa, élete, minden napja nem lehet egyszerűen magánügy, hanem azzal gondolnia kell a legilletékesebb hatóságoknak, a kormányzatnak. A segélydíjas állások megszűntek, de a helyettes tanári javadalmak ma korántsem olyan kecsesgéték, hogy túlságosan futnának utána az emberek. A fizetés-rendezésnél egészen bizonyos, hogy a felvetett kérdés méltányos okok indítására fog megoldódni, talán előbb, mint hinnék.

LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA ÁLDÓCSÜTÖRTÖK ÜNNEPE UTÁN SZOMBATON REGGEL JELNIK MEG.

Istentiszteletek áldozócsütörtökön a református templomokban: Nagytemplomban délelőtt 10 pr. és konf. D. dr. Révész Imre, ág. D. dr. Farkas Ignác délután 6 Kecskés József. — Kistemplomban délelőtt 9 pr. Magyar Bertalan, ág. Uray Sándor, délelőtt 11 dr. Soós B. délután 6 Csutoros Sándor. — Kossuth u. templomban délelőtt 10 pr. Szele Miklós, konf. dr. Szász Imre, ág. Biky Gábor, délután 6 Ács Mihály — Károlyi Gáspár-terti templomban délelőtt 9 pr. és konf. Kolozsváry Kiss László, ág. Peleskey Károly, délután 4 Sulyok Kálmán. — Ispótytemplomban délelőtt 10 pr. Birinyi János, konf. Molnár Ferenc, ág. Brinyi János, délután 6 Birinyi János. — Árpád-terti templomban délelőtt 10 pr. és konf. dr. Hegyaljai Kiss Géza, ág. dr. Erdei Mihály, délután 6 dr. Erdei Mihály. — Homokkerti templomban délelőtt 10 pr. Szilágyi József, konf. Kovács József, ág. Szilágyi László, délután 6 Duscza Ferenc. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 pr. és konf. Mezey Béla, ág. Orosz János, délután fél 7 Orosz János. — Csapókerti templomban délelőtt 10 pr. és ág. Balogh József, konf. dr. Dancsházy Sándor, délután 6

Balogh József. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 Duscza Ferenc, délután 3 Fentős Tibor. — Egyetemi templomban délelőtt 11 pr. és konf. Szenes László, ág. Kecskés J. — Augustza szanatóriumban délelőtt negyed 10 Koncz Zoltán. — Nyulási állami iskolában délelőtt 10 Koncz Zoltán. — Téglavetői gyülekezeti házban délután 4 Kovács Árpád. — Wolaffkatelepi olvasókörben délután 4 Duscza Ferenc. Tanyai istentiszteletek: Ebess délelőtt 10 Molnár Gyula. — Pallag délelőtt 9 Erdei Károly. — Perc dűlő délelőtt 10 tanyai konfirmáció és úrvacsorai felszerelések felavatása dr. Erdős Károly. Kántor József, vitéz Szabó Endre, Rápolty Árpád. — Tüzoltóaktanyában délelőtt 12 órákor pr. és úrv. oszt. Csutoros Sándor.

— Áldozócsütörtöki miserend a katolikus templomokban. A római katolikus templomban szentmisét mondanak reggel 6, 7, 9 órákor. Féltré órákor nagymise, a misét és szentbeszédet dr. Lindenberger János prépost plébános mondja. További szentmisék lesznek: 11, háromnegyed 12 és fél 1 órákor. A reggel 8 órai szentmisén 150 kisgyermek vesz részt első áldozáson. — A külsőségi templomokban és kápolnáknak a következő lesz a miserend: Homokkerten dr. Rassovszky Kálmán. — Csapókerten: Kummergruber Emil. — Nyilastelepen Pálmay József. — Szoboszlói úton Román Béla. — Fogházban dr. Gulyás István. — Augustza szanatóriumban Béres Endre. — Pallagon Nagy M. Hajdúsámszomban Novák Gyula. — Józsaán dr. Szabó János. — Klinikai kápolnában dr. Hegyi Ferenc és dr. Mikos József mondanak misét.

— Evangelikus isentisztelet. Áldozócsütörtökön délelőtt 10 órákor úrvacsoraszózzal és délután 6 órákor a miklóscsüti templomban.

— Zarándoklat Máriaócsra. Az Urnők Kongregációja a békéért engesztelő zarándoklatot vezet május hó 21. napján Máriaócsra. Szeretettel hívja és várja az egyesületeket és a katolikus társadalmat. Jelentkezni lehet a zárda portáján.

— A fodrászszakosztály elnöksége értesíti a nagyérdemű közönséget, valamint a szakosztály tagjait is, hogy a fodrászüzletek áldozócsütörtökön délután 2 órától zárva lesznek. Elnökség.

— Özv. dr. Baltazar Dezsőné beteg. Mint értesülünk özv. dr. Baltazar Dezsőné beteg. A nagyszonyor, aki teljesen visszavonult, csak nagynevű férje emlékének és gyermekeinek él, az Arany Bika bérházban levő lakásán egyik kedves kis unokájával, Molnár Évikével pár héttel ezelőtt komolyabb fájdalomról panaszkodott. Ezért alaposabb gyógykezelést végett bevonult dr. Fernet Béla egyetemi tanár, belgyógyászati klinikájára, ahol dr. Udvardy tanársegéd, egyetemi magántanár osztályán, külön szobában nyert elhelyezést. A professzor és a tanársegéd mellett dr. Végh Lajos orvos látja el a kezelőorvosi teendőket. Mondanunk sem kell, hogy dr. Fernet Béla tanár, dr. Udvardy tanársegéd és asszisztenseik a legnagyobb odaadással veszik körül a beteg nagyszonyort, akinek állapota hála Istennek javulást mutat. Özv. dr. Baltazar Dezsőné horgylete iránt természetesen sokan érdeklődnek, azonban miután a legteljesebb nyugalomra van szüksége, látogatókat nem fogadhat.

* Garai tánciskolájában, 18-án táncanfolyam kezdődik. Ma délután, este, ünnepi össztánc.

— A hengerelő elé zuhant a püspökladányi határban Szilágyi Mihály 30 éves mezőgazdasági cseléd és a megriadt lovak átvonszolták rajta a nehéz hengert. A puha szántásba a nehéz henger belenyomta a cseléd testét és a fejét is beszorította. Ájultan maradt a szántáson, súlyos zúzódásokkal. A debreceni sebészeti klinikán vették ápolás alá. Kihallgatása során azt mondotta, hogy egy döccenőnél csúszott meg és zuhant előre a lovak által húzott henger elé.

Mellék utca, olcsó árak!

Női combiné, finom műselyem fonalból. 3.18
Női tánc-nadrág, finom nehéz minőség 2.17
Női műselyem harisnya, finom fonalból, erős mint az acélróti 3.42

Csillag Tesívérek
József kir. herceg-utca 11. sz.

Nyolcnapi elzárásra ítélték egy háztulajdonost, mert nem jelentette be megüresedett lakását

A debreceni lakáshivatal feljelentette özv. Törő Jánosné szül. Nagy F. Erzsébet Dugovits Titusz-utca 4. szám alatti lakos, háztulajdonost, mert a házában üresen álló 2x1 szoba. konyhas lakást nem jelentette be és nem volt hajlandó kiadni lakónak. Amikor a lakáshivatal megbízottja felszólította, hogy jelentse be lakását és adja ki, azt válaszolta:

— Inkább a 110 pengő havi nyugdíjamat is odaadom a városnak adóalapra, de akkor sem engedek be lakót a házamba.

A debreceni rendőrség, mint kihágási bíróság vonta felelősségre a háztulajdonost. Dr. Boczkó Lajos rendőrtanácsos, büntetőbíró előtt elmondotta özv. Törő Jánosné, hogy a lakrészek már 1932-ben megüresedtek kilakoltatás útján. A bennük lakó bérlőt azért lakoltatták ki, mert megverte özv. Törő Jánosné. Az özvegy elmondotta, hogy ez annyira elkésértette őt, hogy nem is merle tovább kiadni a lakást, félt, hogy újra olyan rossz bérlőt kap,

mint az előző volt. Ezért a padlásán levő bútorait elhelyezte a megüresedett lakásban. Azóta maga lakja az egész épületet, hasztalan zaklatták, hogy adja ki a lakást, ő nem merle azt kiadni.

A lakáshivatal megbízottja jelentésében előadta, hogy a helyszínen ügyszólván üresen áll a 2x1 szoba, konyhas lakás. Néhány bútor volt ugyan benne, de ez nem tette azt lakottá. A lakások egyébként mind körülbejáratták. Az ő figyelmeztetésére monodta azt özv. Törőné, hogy inkább a nyugdíját is odaadja adóba, csak lakót ne lásson.

Dr. Nagy Zsolt városi aljegyző, a debreceni városi lakáshivatal vezetője, szintén megjelent a tárgyaláson és példát mutató ítéletet kért a terhelt szemben.

Dr. Boczkó Lajos rendőrtanácsos, kihágási bíró a bizonyítási eljárás folytatása után özv. Törő Jánosné nyolcnapi elzárásra ítélt. Az éltélt fellebbezést jelentett be.

— Nyugat-Horvátországot teljesen megtisztították a kommunista bandáktól és csetnikektől. A görögkeleti lakosság küldöttsége a károlyvárosi főispánhoz ment, hogy tolmácsolja hűségét az állam iránt.

— A mezőgazdasági kamaráknál az illetékkulesot megállapították. A földbírókocsoknál és haszonbérletknél egyformán az állami földadó négy százaléka.

— Újrafelvételi tárgyalást tartottak a debreceni törvényszéken Sándor János és Tarr János gazdálkodók ügyében, akiket lopás, illetve orgazdaság miatt ítélték el két esztendővel ezelőtt 15—15 napi fogházra. A vád szerint Farkas György által lopott fatörzseket elszállították az erdei telepről a sámsoni határba és a tanyájukon helyet adtak a fáknak, melyekből teknőt és vályukat akart Farkas faragtatni a cigányokkal. Az újrafelvételi tárgyaláson bizonyították a vádlottak, hogy ők jóhiszeműen jártak el, nem tudtak arról, hogy a fatörzseket lopták. A bíróság hatályon kívül helyezte az előző ítéletet.

— Az osztályorszájáték húzása. A 48. m. kir. osztályorszájáték második osztályának tegnapi első napi húzásán az alábbi nyereményeket és számokat sorsolták ki: 10.000 pengőt nyert: 7652 3113. 5000 pengőt nyert: 89677. 2000 pengőt nyert: 34247. 500 pengőt nyert: 5963 8972 85475 91720 21309 51439 72414 80916 86003. 300 pengőt nyert: 32236 45430 62053 69693 71905 78785 99406 21149 24379 22778 52939 34059 64048 3668 89125 19443. 200 pengőt nyert: 1576 3796 6334 11258 11777 15171 15857 19285 19141 24883 27678 29485 30481 34203 38437 39312 41589 42355 42983 43521 45399 46799 54011 56321 62920 65870 67467 71397 77475 81258 85807 85463 87936 89800 91890 91380 94528 96891.

— Szerelmi dráma történt Budapesten az Üllői-úton. Dvorasek Péter 21 éves munkás, aki vadházasságban élt Tóth Erzsébet gyárimunkásnővel, szerelmi féltékenységekben revolvérrel rákötött Tóth Erzsébetre, majd önmaga ellen fordította a fegyvert. Mindkettőjüket súlyos állapotban szállították kórházba.

— Felhívom a folyó évi februári mezőgazdasági állat- és gépiüzemelési végző debreceni számlálóbiztosokat, hogy illetményeik háromnegyed részének átvételét végett folyó hó 15-én, pénteken 10—11 óráig és 16-án, szombaton 9—11 óráig jelentkezzenek a történelmi levéltárban (városháza földszint 6). Csabán Endre főlevéltáros, az összeírás vezetője.

— A díszsírhelyek gondozásának ügye. A köztemetői bizottság most tartott ülésén tárgyalta az 1943-ik évi költségvetését a legújabb 30 százalékos felár figyelembevételével. Ennek folyamán dr. Budaházy-Bruckner Ernő egészségügyi főtanácsos kifogásolta azt, hogy az összes díszsírhelyek gondozása és virággal ellátásának költsége a köztemetőt terhelje. Budapestben is csupán a sűrűrege vonatkozik a díszsírhely adományozása s ez nem foglalja magában a gondozás vállalását. A debreceni szabályrendelet értelmében is csak azon esetekben van helye a díszsírhelyek közköltésének való gondozásának, ha az adományozás alkalmával ez kifejezést nyer. Szerinte úgy szociális szempontból, mint érzelmi okokból helyesebb, ha a rendszerint kedvező anyagi viszonyok között hátramaradt családtagok látják el a díszsírhelyek kertészeti gondozását, ami a kegyelet megnyilatkozásának jele s így bizonyos lelki kielégülést is okoz. A dr. Budaházy-Bruckner Ernő felszólítására is kiterjedő jegyzőkönyv a polgármester elé került, akinek diszkrétio. nális jogát képezi a díszsírhelyek adományozása.

Elegáns ballon kabátok Lord úridivatnál

Betegek
többnyire szákrakedésben is szoktak szenvedni. Vigyázzunk ilyenkor a vándor emésztésre. Betegségben szükséges a **DARMOL**

Czínház, film, szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Csütörtökön délután és este: **Vad-
virágos Maros partján.**
Pénteken este: **Valahol Lengyel-
országban**, filléres helyátrak.
Szombaton este: **Színház. Mezey
Mária, vitéz Benkő és Sármágy vend-
éggjátéka.**

Boldoggá teszlek

Muráti Lili vendéggjátéka

Tegnap este Muráti Lili vendégsze-
replésével Vaszary Gábor vígjátékát
adta elő a Jakabffy-társulat. Zsúfolt
ház élvezte végig az előadást és igen
melegen ünnepelte a kitűnő vendégmü-
vésznőt. **Muráti Lili** a reá szabott sze-
reppel, kitűnő hangulatban, nagyszerű
játékban, valóban izellőt adott abból a
sikerből, melyet a fővárosban méltán
ért el. Játéka, beszéde, minden moz-
dulata a nyafka, de öntudatosan ké-
nyeztetett gazdag leány életéből vett
valóság volt. Csaknem minden jelenet
után felhangzott a taps és egymást ér-
te a nyiltszíni ünneplés.

A kitűnő előadásban méltán állotta
meg a helyét a súlyos operáción keresz-
tül ment Zách János szerepében **Már-
kus Lajos**. A nehéz és megpróbáltatás
szerepe otthonosan élte bele magát a
boldoggá tett, orszákkal boldoggá tett
férfi szerepébe. A többi szereplők is ki-
vétel nélkül pompásan járultak hozzá
a sikerhez. **Lendvay Lajos, Sándor
István, Katona Emmy, Erdélyi László**
voltak igen jók.

A zsúfolt ház mindvégig jól szórako-
zott, tapsolt és ünnepelt. A második
felvonás után vastappal is megtisztel-
ték a vendégművésznőt.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTI:

Csütörtökön két előadásban, délután
és este kerül színre a nagyszerű **Ne-
mes-Zoltai operettjüdjonság**, a „**Vad-
virágos Maros partján**”. — Pénteken
filléres helyátrakkal: „**Valahol Lengyel-
országban**”.

Szombaton és vasárnap este Mezey
Máriának, a magyar film- és színjáté-
zás nagyszerű művésznőjének vendég-
fellépésével, vitéz Benkő Gyulának, a
budapesti Vígyszínház művésznőjének és
Sármágy Miklósnak vendégfellépésével,
a színházi kollégisták lélegzetfelfojtóan
érdekes és szellemes drámája, **Sommer-
set Maugham „Színház”** c. darabja ké-
rül előadásra. Vasárnap délután köz-
kívánatra ezúttal Mezey Mária, vitéz
Benkő Gyula és Sármágy Miklós ven-
déggjátékával a legszebb színű a „**Tűz-
vész**”. A Mezey-vendéggjátékok jegyét
a nagy érdeklődésre tekintettel taná-
csos melletti biztosítani.

VIGSZÍNHÁZ. A „Leányvári boszor-
kány” filmet újította fel a Vígyszínház,
azt a filmet, mely annakidején érthető
érdeklődést váltott ki. Mulatságos, ked-
ves, hangulatos, nem vesztett semmit
jelentőségéből a bemutatott óta. A ki-
sérő film friss.

A HUNGARIA új német filmet mu-
tatott be szerdán este „**Nem vagyok
áruló**” címmel. A Komor színekkel ké-
szült film az írek szabadságharcát ve-
títi és az angol-ír ellentéteket hangsú-
lyozza ki. Jó film, de talán túlságosan
„alapos”, ami a hasonló témáknál soha-
sem alkalmas az izgalom fokozására.
A szereplők egytől-egyig jók. A kisérő
műsor a legújabb háborús hírvagyot
adja, — érdemes a megtekintésre.

* **Értesítem a kőművesmester, kő-
művesiparos, kőfaragó s tetőfedő szak-
osztály tagjait, hogy csütörtökön dé-
lután hat órákor cement elosztás végett
az Ipartestületben jelenjenek meg. El-
nökség.**

Vasutas és diáksapka

kalap, sapka, nyakkendő, lehrnemű és mindennemű úridivat cikkek
olcsó beszerzési forrása:

**Wallerstein Imre
Szent Anna-utca 5. sz.**

A felrobbant patron hat gyermeket megsebesített Hajdúhadházi határában

A debreceni klinikára súlyos sebe-
sülten szállították be Rácz Gábor 15
éves hajdúhadházi gyermeket, akinek
a jobbszemét kiütötte egy felrobbant
patron, melyet a hadházi legelőn talál-
tak.

A gyermekek, köztük Rácz Gábor

GYÁSZROVAT

Kaszás Ferenc fuvaros 44 évében el-
hunyt. Temetése ma délután 4 órákor
lesz a Köztemető III. ravatalozójából.
Lakás: Olajútó 80. — Temetését: **Bartha**
vállalata végzi.

Szabó Sándor 75 évében elhunyt. Te-
metése pénteken délután 2 órákor lesz
a Köztemető III. ravatalozójából. La-
kás: Csalogány u. 9. Temetését: **Bartha**
vállalata végzi.

Dr Iványi Zoltán MÁV felügyelő te-
metése pénteken délután 6 órákor lesz
Abdán. Dankó temetkezés.

Kungler Ottóné Fábán Juliánna 23
éves korában elhunyt. Temetése csütör-
tökön délután 5 órákor lesz a Köz-
temető III. ravatalozójából. Lakás: Ma-
goss György-tér 26. Dankó temetkezés.

Sipos Lajos volt t. sz. zenész-szakasz-
vezető, 23 éves korában elhunyt. Temetése
pénteken 4 órákor lesz a 2 B) ra-
vatalozó teremből. Lakás: Rudolf u. 30.
Gebauer-cég rendezi.

Mohos Lajos volt szabómester 78 éves
korában elhunyt. Temetése csütörtökön
3 órákor lesz a négyes ravatalozóból.
Lakás: Attila-tér 1. Gebauer-cég ren-
dezi.

— **Hajdú vármegye közgyűlése** a
Darányi Kálmán diákhazban egy szo-
ba létesítése költségeihez 5000 pengő
hozzájárulást szavazott meg.

— **Felhívja a városi adóhivatal** a vá-
ros területén levő épületek tényleges
birtokosait arra, hogy a házberjövede-
lemben beállott változást május hó 20
napjáig, a jogkövetkezmények terhe
mellett — jelentésük be. A bejelentés az
erre a célra szolgáló nyomtatvány-ür-
lapon történik — amelyet a városi adó-
hivatal kivetési osztályában, I. emelet
37. számú szobában (feljárt a Sas-
utcai lépcsőházban), darabonként 6 fil-
lérrel előállított költség megtérítése
mellett lehet beszerezni. A kiállított és
a bérlettel aláíratott bejelentési ív május
20-ig ugyanide nyújtható be. Bejelentés
tárgyát képezi minden rendszerint bér-
beadás útján hasznosított és az év ápr-
ilis havában üresen nem állott bérlet-
tárgy, amelynek május havi, vagy év-
nyegyedi bére a novemberi bevallásban
bevallott bérlet akár bérengedmény, —
akár béremlés, vagy új bérbeadás
folytán eltért. Nem képezik bejelentés
tárgyát az év április havában üresen
állott és ilyenre bejelentett bérlet-
tárgyak, valamint azon helyiségek, melyek
nem bérbeadás útján hasznosítottak,
ideértve azt az esetet is, ha a háztulaj-
donos valamely eddig bérbeadott lakás-
ba költözik. Aki az évközi választás be-
jelentésére irányuló kötelezettségének
május 20-ig nem tesz eleget, az előálló
béresökkenés folytán járó adótörlesztés
való igényét elveszti. Ha olyan évközi
változás bejelentését mulasztja el, mely
a beállott jövedelem emelkedése folytán
terhére előírást eredményezne, az a be-
jelentés elmulasztása miatt annyiszor
100 pengőig terjedhető pénzbírsággal
fog sújtani, ahány bérlet-tárgynál a be-
jelentést elmulasztotta. Amennyiben a
változások közül csupán a béresökkené-
sek nyerne bejelentést és a háztulaj-
donos a béremlékedés bejelentését el-
mulasztja, cselekménye adócsalásnak
minősül. Városi adóhivatal.

is, babrálták a talált patron, mely fel-
robbant és hat gyermek sérült meg.
A leg súlyosabban Rácz Gábor sérült
meg, a többiek kisebb sérüléseket
szennvedtek és szüleik lakásán ápolják
őket.

Szülői értekezlet a Varga-utcai katolikus elemi iskolában

Igen nagyszámú szülő jelenlétében
tartotta meg a Varga utcai római kato-
likus elemi iskola tanterület a szoká-
sos tanév végéi szülői értekezletet.
Ez alkalommal **Gáspár István** az iskola
igazgatója tartott igen értékes előadást
a szülőket érdeklő fontos tudnivalókról.
Ismerlette a legújabb rendeleteket, me-
lyek az iskolai mulasztást szabályozzák.
Kik felelősek a tanulók könnyelmű mu-
lasztásáért és hogy milyenek a követ-
kezmények. Rámutatott a mulasztások
tipikus formáira és okaira, ugyanakkor
előllta a szülőket tanácsokkal, hogy mi-
lyenek a leghatásosabb eszközök, il-
letve teendők a könnyelmű mulasztások
megakadályozására. Majd ismertette a
jövő iskolai évre való beiratkozás újabb
formáját. Az igen értékes beszéd után
úgy **Gáspár István** igazgató, mint a tan-
terület valmenyvi tagja felvilágosítá-
sal szolgált az érdeklődő szülőknél
gyermekük előmeneteléről és viselkedé-
séről. Ellátták őket tanácsokkal és buz-
dították a szülőket gyermekeikkel való
minél mélyebb törődésre és szeretetre.

Ha sokat iszik, „tábornoknak“ képzeli magát egy debreceni csizmadiamester

A debreceni törvénytörvényes dr **Tóth
Géza** tanácsa tárgyalta Fábán József
debreceni csizmadiamester bűnügyét,
aki ellen a hadsereg sérelmére elköve-
telt feltűnően durva becsületsértés
miatt indult meg az eljárás. A vád sze-
rint **Farkas Pálnak** — akit húsvét ün-
nepén az utcán egy garázda részeg
lélt — mondotta a sértő kifejezéseket.

Farkas Pál, aki a golyó okozta séri-
léséből még mindig nem gyógyult ki
teljesen és sántítva jelent meg a fő-
lánygályáson, elmondotta, hogy Fábán
kötelekedett vele, veszekedett és úgy
gyalázta a hadsereget. Fábán nem
volt részeg, csak italos.

A védő kérte a bíróságot, hogy or-
vosszakértővel vizsgálta meg Fábán-
t, mert az alkoholista és ha iszik,
nem tudja mit csinál, beszámíthatat-
lan. Tábornoknak képzeli magát és
zavaros képzeletű van. Ha nem
iszik, igen jámbor, csendes, vallásos
ember, aki a tanuk szerint is vasárna-
ponként három templomban is meg-
jelenik.

A bíróság Fábán József elmeállapo-
tának megvizsgálását nem rendelte el.
Elítélte 15 napi fogházra, mert bizo-
nyítottak vette a tanuk vallomását,
hogy nem volt beszámíthatatlanság
részeg, tudta, hogy mit beszél. Az íté-
let nem jogerős. Fábán nem nyugodt
meg, kijelentve, hogy ő nem em-
lékszik semmire.

* **Schaff tánciskolájában**, a Koroná-
ban ma este nagy ünnepi össztánc.

* **Halló, gyerekek! Figyelem!** Folyó
hó 16-án, szombaton délután 5 óra-
kor „Mesedélután” rendezünk Beth-
len-utca 3. szám alatt a vitézi szék-
házban. Belépődíj nincs. Műsor ára 30
fillér. Szeretettel hívunk és várunk
benneteket. Viszontlátásra az előadá-
son! Az Attila B. E. „Tormay Cecile”
leánytörzs tagjai.

— **Skopljeban kommunista banda
tagjai kerültek a bíróság elé.** A fegy-
veres kommunisták közül 18-at halál-
ra ítélték, többeket hosszabb fegyház-
büntetésre ítélték.

Retortafaszén

Ömlesztve és csomagolva. Kapható:
Hatvan-utca 21. Telefon: 29-82

DEBRECZEN

8. OLDAL
1912 V. 14.

Tavaszi zene

Nem tudom mit érzek, ha
hangot ad a hangja s szó!
a zene, nem bánom ha
édes nektárból iszol,
mert életemet a zene szülte.

**Mintha angyal remegve
járná a varázstáncot,
halványkéony selyemben
símitva ezer ráncot,
tömjénes percben hallom-a hangot,**

és csókolom esendben a Csendet,
s a búvölő muzsika dalát,
ölelem a dallamok keblét...

Boldog lelkem mennyet mennyt lát,

Patak partján esendben rügyeznek a

fák,
Vékony Antal.

— **Hegyaljai Kiss Géza** lelkipásztor,
a kiváló író dícséretet nyert az Orszá-
gos Magyar Sajtókamara Széchenyi-
pályázatán.

* **A Német Tudományos Intézet** ve-
zetősége értesíti a nyelvtanfolyamok
hallgatóit, hogy a Schlesisches Streich-
quartett szombati hangversenye el-
marad.

— **Hirdetmény.** Az elsőfokú iparható-
ság értesíti a keresztyén kereskedőket
és iparosokat, hogy az Erzsébet u. 83.
szám alatt, valamint a Petőfi-téren egy
üzlethelyiség üresedésben van. Az
üresedésben levő üzlethelyiséget bérbe-
venni szándékozó keresztyén kereskedő,
vagy iparos, ezirányú bejelentését az
elsőfokú iparhatósághoz, (Kossuth u.
20. szám, földszint 37 sz. hivatalos hely-
iségben) a jelen hirdetmény közzé-
tételétől számított 15 napon belül saját
érdekeiben feltétlenül tegye meg. Első-
fokú iparhatóság.

**ÓRA, ékszer, ezüst
óra, dísztárgy
Hora Endre**
Kossuth-u. 2. Ékszer és óra javítás

Zsávoly érkezett!
**Siessen egyenruháját meg-
csináltatni, míg az anyagból van!**
Tegdesnél Kálmán-tér 19. sz.

Új látszerész szaküzlet
szemüveget NAGY IMRE
látszerész mestertől
Kossuth u. 4

Angoranyúl szőr modell-kalapok
minden színben
P. 24.- KALAPIPAR Széchenyi-u. 7.

Főzéshez, fürdéshez, fűtéshez

a debreceni gáz használata igen
előnyös, mert magas a hőértéke,
olcsó, kényelmes, tiszta, veszély-
telen, havonként utólag fizetendő.
A fürdőszobában egy csapfordí-
tásra forróvíz fillérekért! Tűzhe-
lyek, főzők, készülékek minden ki-
vitelben, jutányos áron. Díjtalan
felvilágosítás, költségvetés. Beve-
zetés a gázkészülékek gazdaságos
kezelésébe.

Városi eladási üzlet Batthyány
ucca 17.

**Debrecen sz. kir. város
Világítási Vállalata**
Telefon: 28-53, 28-74.

Igyunk

Csokonai Ásványvizet

Kérje mindenütt!

SPORT

A DVSC Ungváron játszik ma a Rusj meghívására barátságos mérkőzést. A mérkőzés tanulságai alapján állítják össze a vasárnap Budapesten, a Ganz ellen kiálló csapatot. A közvetlen védelemben szó van a formán kívül levő B. Nagy kihagyásától s ez esetben Kristóf lenne Csokai mellett a másik hávéd. A fedezetsorban a két szélsőfedezet, Zilahy és Orosz erősen javuló formát mutattak, viszont a középfedezet posztjának betöltése még bizonytalan, mert Gere nagyon gyengén játszott a Goldberger SE ellen, Mestert pedig lehetséges, hogy fegyelmi ügyével kapcsolatban nem szerepeltetik. A támadósorban valószínűleg játszik a Szabó, Berecz, Szilágyi, Serfőző, Sidlik összeállítás.

Debrecenben áldozósütőtörtökön az egyetemi sporttelepen, délután 5 órai kezdettel rendkívül érdekes mérkőzés kerül lejátszásra. A Hajdúvezred csapata játszik a debreceni Húsos FC-vel. A Hajdúvezred csapata kitűnő erőkből áll: Póth, Palugyay, Elischer, Németh, Tóth Szabadvay, Herczeg, Gombos, Deli, Nyitrai, Baré összeállításban lép pályára.

A Nyilastelepen nagy sportnap lesz sütőtörtökön. A Nyilastelep ifj. bajnokságot nyert csapata játszik a Nyilastelepről elindult labdarúgókkal. Előtte Nyilastelepi Törökvs, Villanygyár ifj. mérkőzés lesz.

Magyar Kupa-mérkőzések lesznek ma. A MÁVAG és az SZVSE, a Corinthian díj megnyerése révén akarja elkerülni a kiesést. Érdekes lesz a Ferencváros-WMFC és Szolnok-Sal. BTC találkozó is a Magyar Kupáért. Sajnos, a DVSC már csak távoli szemlélője ennek a sok lehetőséget ígérő sportdíjmérkőzésnek.

A DVSC vasárnapi ellenfele, a Ganz TE, mely a Mátyas-csoport 12-ik helyén áll, ma az Újpesttel játszik Magyar-Kupa-mérkőzést.

Visszaküldték Joanovics György játékosát, a DTE pályán játékosvezetés ideje alatt az öltözőből ellopott pénztárcáját, az összes okmányokkal együtt. A tettes megszivlelhette a kitűnő játékosnak a lapok útján intézett „felkérését” és visszaküldte a számára egyébként is értékes iratokat.

A DVSC-nek az ungvári útról itthon maradt játékosai közül az I. II. csapat kombináltja az amatőrbajnokságban remekül szereplő Villanygyárral játszik ma délután 5 órai kezdettel, a DTE pályán. Az érdekes mérkőzésen a DVSC NB csapatának is több játékos szerepel.

FERENC JÓZSEF KESERŐVIZ

A volt nyilastelepi és Toldy-játékosok ma 2 órára a nyilastelepi pályán, a Vörös Kereszt javára rendezett mérkőzésen megjelenni sziveskedjenek, akik felszerelése van hozzá. Varjas, Fekete II., Vincze IV., Biró II., Nagy, Sipos, Reisinger, Gyarmati, Fekete I., Vincze III., Bobák I., Osztrovetszky, Bihari, Biró I., Orszó, Veress, Kozsa, Kass Miklós, Balogh I., II., Körösy, Ferenczy, Szabó, Kiss I. II., Hodu, Mátis, Kovács, Hadházi, Demeter, Radics, Zeke, Nyizsnyik, Deák, Reiner, Bobák II., Kaszás, Csurgó, Vincze II. Sporttársi üdvözléssel: Joanovics és Hornyák.

Felhívom a D Húsos alább felsorolt játékosait, hogy ma, sütőtörtökön háromnegyed 5 órára a DEAC pályán megjelenni sziveskedjenek, a Hajdúvezred elleni mérkőzésre: Kocsis, Harsányi, Magyar, Jánki, Gömöri, Szabó Tóth B., Rácz, Szabó, Marik, Szilágyi, Beluch, Soli, Horváth, Som.

Közgazdaság

Debreceni takarmány árak: Búzaszalma mázsája 4.80 P, rozszalma 5. árpaszalma 5.40 P, cukorrépa 15.—16. P, takarmányrépa 9.80—13 P.

Tilos a csépléshez szalma felhasználása

Hirdetmény

Értesítem a város érdeklét lakosságát, hogy a m. kir. közzétételügyi miniszter úr a folyó évre a csépléshez a szalma felhasználását megtiltotta. A cséplési munkálatok zavartalanulásának biztosítása céljából azonban szemet lehet igényelni. Az igénylési határidő 1942 május hó 5-én letelet, de még pótlólag is beküldhető az igénylések a csépléshez szükséges szénre. Közölem, hogy azok, akik már a múlt évben is szénrel csépeltek — igénylésüket kellő hatósági igazolással ellátva — haladéktalanul küldjék el ahhoz a bányához ahonnan a múlt évben a szemet kapták. Aki pedig tavaly még szemet nem használt, aki kellően igazolt kérelméket — az Anyaggazdálkodás Széngazdálkodási Bizottságához (Budapest, V. Wekerle Sándor u. 7. sz.) küldjék fel. Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS
T. Margit, levele van a kiadóban. 873

ALKALMAZÁST nyert férfi
Kifutófiút, biciklizni tudót felveszek. Vámosi fűszerkereskedő, Árpád tér 26—27. 1785

Fogtechnikusság felvétetik. Miklós-u. 10. 848

Szabóságok és kézi-leányok felvétetnek Tegdesnél, Kálvin-tér 19. 1745

Borbélyeség felvétetik állandó munkára. Benedek borbélymester, Iúzerlaktanya, 1773

Műszerfesszég, fiatal, felvétetik. Léway, Piac 42. 1829

Műszerfesszég segéd-motorjavításhoz és tanuló felvétetik. Király, RRoyal épület. 875

Egy fiatal fodrászsegéd felvétetik. Szent Anna 14. 1733

Jómegjelenésű 14—16 éves fiú délutáni könnyű munkára és egy 13 éves kisleány felvétetik. Cím: Berzéki, Varga-u. 10. 1818

Fodrászsegéd állandóra felvétetik. Fenyősiné, Bádogos-u. 1. 859

Kifutófiúkat felveszek. Hóriapirtoda Fekete-u. 94. 1799

4 középiskolát jól végzett kereskedő és vállalkozó felveszek. Mayer mérnök, Batthyány-u. 5. 1804

ALKALMAZÁST keres férfi
Nyugdíjas házaspár Debrecenhez közel fekvő kisebb gazdaság felügyeletét, irányítását vállalná. Ajánlatokat „Lefküismeretes” jellegre a kiadóba kérem. 1783

ALKALMAZÁST nyert nő
Atkőpészre huszonnégy éves leányt gyakornoknak felveszünk. Korona festékház, Csapó 22. 861

Pénztárosnő Petőfi téri fióközletünkbe felveszünk. Óvadékkal rendelkező előnyben. Korona festékház, Csapó 22. 862

Egy tanulóleány fizetéssel felvétetik. Széchenyi, 8. Virágüzlet, 1831

Kifutóleányt felvesz Takács szalon, Pásti-u. 2. 871

Hölygfodrász kisaszszony és tanuló felvétetik. Moldován fodrász Szent Anna 1. 883

Hölygfodrász kisaszszonyt azonnal felveszek. Vad, Kút 34. 885

Házivarrónői keresek pár napra házi ruhavarráshoz. Zöldfa-u. 13. 1775

Zacsóragasztó leányokat felvesz Albert papírüzem, Erzsébet-u. 48. 1798

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Főző mindenest keresek 15-ére. Jelentkezni Ferenc József-út 75. I. em. Iroda. 1531 vv.

Bejárónőt keresek jó bizonyítvánnyal délutánig, Alföldi palota IV. em. 4. 1701

Hosszú bizonyítvánnyal magános úrhoz ajánlkozom bejáró házvezetőnek, minden munkát vállalok, Cím a kiadóban. 1758

Mindenest bejárónő felvétetik azonnali belépésre. Kauker Ferenc, Varga-u. 35. 1740

Perfekt főző mindenest bejárásra azonnal felvétetik. Werbőczy-u. 4. II. em. 7. a. 1841

Délelőtti házas, intelligens leányt keresek, 30 pengő, kosz nélkül. Batthyány 16. Keresztlépület. 1842

Bejárónőt délelőtti takarításra kosz nélkül azonnal felveszek. Kossuth-u. 39. II. em. 1. 1843

Szobaleányt hosszú bizonyítvánnyal felveszek. Rákosi Jenő-u. 4. II. em. 6. 1771

Bejárónőt a reggeli órára tizenötödikére felveszek. Rákóczi 12. Emelet, udvari lakás. 1834

Középkorú, intelligens özv. asszony magános úrhoz házvezetőnek ajánlkozok. Cím kiadóhivatalban. 1835

Bentlakó mindenest felvétetik. Pollák, Piac-u. 58. Földszint balra. 866

Megbízható mindenest orvoshoz vidékre felvétetik. Jelentkezés 2—4 között Burgundia-u. 15. 4. a. 864

Szobaleányt, főzéshez értőt, jó fizetéssel felveszek. Batthyány-utca 17. Főemelet 4. 1830

Bejárónő felvétetik. — József kir. h.-u. 58. 877

Mindenest szakácsnőt azonnal felvesz Berzékiné, Piac-u. 38. 878

Mindenest főzőnőt, állandó helyre vágyót, tizenötödikére keresek Széchenyi-utca 14. Keresztlépület. 1825

Bejárónő a délelőtti órákra 15-re felvétetik. Harsányi, Kút 1. 323

Bejárónőt azonnal felveszek reggel 7—11-ig. Eötvös-u. 18. 1812

Bejárónő, parketthez értő, bizonyítvánnyal felvétetik. Arany János utca 40. 1815

Jól főző mindenest jó bizonyítvánnyal tizenötödikére felveszek. Nyomató-u. 3. Udvarban jobbra. 887

Főző tudó mindenest május 15-re felveszünk. Blaha Lujza-u. 8. T. 3. Rendőrség mögött. 1820

Mindenest, főzéshez értőt, keresek 15-ére. Dr Fehérné, Kossuth 13. 1814

Mindenest férfi szíkvizüzembe letöltőnek azonnali belépésre felvétetik. Szappanos-u. 18. 1781

3 tagú család 15-re jó bizonyítvánnyal bentlakó mindenest keres.

Püspöki palota I. kapu II. em. 4. 1780

Jó szobaleányt keresek. Bodorné, Nyíregyháza, Jelentkezni Csapó-utca I. III. 2. baltépcső reggel és 4 órakor. 1788

Egy megbízható középkorú nő mindenestnek, bejárónak, vagy bentlakónak ajánlkozok, — esetleg vidékre is, 15-re. Eötvös-u. 61. 1796

Megbízható bejárónőt azonnal felveszek. Piac utca 72. II. em. 1801

Mindenest — főző is tudót — azonnalra bentlakónak keresek. Jelentkezni 1—3 óra között. Cím a kiadóban. 1802

Bejárónő mindenestnek felvétetik. Csapó-u. 25. Jobbra második ajtó. 1807

AJÁNLAT
Kerékpárt, varrógépet, gramofont, szakszerűen javít, Rcoz és Hammer, Piac 8. 329 7. 12.

Sírkövek műköből és termésköből, gyümölcsösök részére mészsíralak kapható a Debreceni Működgyár Rt.-nél, Fürdő-utca 2. 1219 vv.

Orajavítás, ócska órát veszek, eladok. Schiffmann, Vendég-u. 7. Kisállomásnál. 1942 11. 3

Glánoztasson, vizgáltasson Kissel, Kígyó-u. 5. Telefonhívó 19-77. MEGA borozó, 86 11. 15

Horgonyi fodrász új telefonszáma 39-51. Szoboszlói-út 4. 452 7. 29

Szappannak való zsírt szappanra becsereél Pál János szappanosmester, Kölesei 8. 1294 6. 15

Csípkefüggönyöket, valódi klóplé-anyagokat, 150—300 szélesben, — csípkeanyagokat. Rothermere-utca 36. Keresztlépület. 466 7. 28

Anguraszórt, fonásra alkalmatlant és gubancot minden mennyiségben vesz, kártoást vállal Kalapina, Széchenyi-u. 7. 091 6. 30

Glánoztasson Csala cinózó vállalat. Lakásvizsgálatok felelősséggel. RRákóczi-utca 9. Telefon: 14-27. 437 7. 4

Varrógép, kerékpár javítást jótállással vállalok, hívásra jövök. Vétel, cseré, eladás. Csapó u. 101. 468 7. 29.

Erős fűzőt kartlondoboz 4 kg őrirtalommal bármilyen mennyiségben kapható. Cím a kiadóban. 1882

Piros salak kerti utakra kapható a Debreceni Működgyár Rt.-nél, Fürdő-utca 2. Telefon: 1144 5. 31

Fügefá, Elveti a ruha-gondját. Ha vesz egy pár fügefát! Szépet és gyökerest. Két vagy három éveset. Ez már most is kapható Hatvan utca 24. első ajtó. 313

Szörmebundáit most olcsón kijavítja, átalakítja Kőváry szűcsmester, Püspöki palota. 1232 12. 22

Legolcsóbban fest, tisztít, Weisz, Arany János ucca 29. sz. 1941 vv

Törött gramofonlemezért 1.50-ig fizetlek, két darabért egy hibátlan adok. Biró, Hunyadi 22. 1069 6. 25

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, briliánst magas áron vesz Pollák Endre ékszerész, Hatvan 2. 1185 7. 1

Amerikai szőlőkeporozó gépet keresek megvételre. Ajánlatot a kiadóhivatal pénztárába kérem leadatni.

3000 drb téglát, 1500 drb használt nagy cserépet keresek azonnali megvételre. Címet kérem a pénztárnál leadni. 492 vv.

Fogaranyat, ezüstöt, ékszer legmagasabb áron veszek. Fränkl, Piac-u. 73. 965 8. 3

ELELMISZER, ITAL
Frissen érkezett fajtalmák egész nap olcsón kaphatók. Úres ládák eladók. Széchenyi 22. 1204 6. 4

ELADÓ egytételben plüschben átvéve 1800 liter 1941. évi 10 és fél maligán fokos Szent Anna-pusztai bor. Cím a kiadóban. 1193

OKTATÁS

Simai Magda gyorsíró, gépiró és szépíróiskolája Piac-u. 73. Telefon: 22-53. Államvizsga. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Eng. szám: 1359/1941—42. 1800 6. 15

HANGSZER

Zongora, szalon asztal, vitrin eladó. Megnézhető kizárólag fél 12—fél 1 között. Simonyi út 29. 721 vv

Zongora és nagybőgő eladó. Kút-u. 104. 1783

RÁDIÓ

Rövid, közép, hosszúhullámú 2+1 lámpás új rádió olcsón eladó. Toldi-u. 15. 1777

Rádiót javíttasson, alaktasson évtizedes gyakorlatl Szabó Lajos műszerésznél, Csapó 84. Telefon: 32-54. 1822 8. 14

BÜTOR

Minek a fényes kirakat, mikor olcsóbban vásárolhat udvari bútorüzletben Piac 71. 1099 7. 3

Modern háló, ebédlő konyhaberendezés, kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1356 7. 11

Rekamé, fotell, párnázott szék, háló, henteser, konyhaberendezés eladó Hatvan 27. 1119 7. 15

Komplett hálószoba és konyhabútor eladó. — Délután 3—5 között. Cegléd-utca 22. Brück. 1837

Rekamier olcsón eladó. Mester-u. 40. 869

Kárpított garnitúra asztalkával, vasmosdó, masszív konyhaasztal eladó. Dr. Barna, Gambirinus átjáró. 881

Eladó keveset használt világos komplett hálóberendezés. — Homokkert, Wekerle-sor 10. 1732

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Férfikerékpárt, jó állapotban levőt, megvételre keresek. — Magoss György-tér 1. Kereszt-épület. 1844

Sachs motor, százas Csepel, Turán segédmotorok eladók, csereüzletek, javítás Király-nál, Royal épület. 874

Egy férfi kerékpár eladó. Timár 18. Balra, pince. 1795

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

Kiadó nagy, világos, réregmentes pince raktárnak. Péterfia 8. 1824

LAKÁSCSERE

KÉTSZOBÁS összkomfortos, modern, Nagytéplom közelében lévő lakásomat elcserelem 3 vagy 4 szobás kerfi lakással. Cím a kiadóban. 364 vv.

Elcserelem szoba, konyhás kertésghen lévő lakásomat hasonlóval bárhol. Cím a kiadóban. 1787

LAKÁST KERES

Harmine pengőt fizetek annak, aki a város Nagyerdő felőli részén 3 vagy 4 szobás lakáshoz juttat. Cím a kiadóban. 1911 vv.

Nagyerdő közelében 4—5 szobás kertészlakást keresek. Közeletől díjazom. Cím a kiadóban. 1693

Központon keresek június 1-re különbejáratú modern bútorozott szobát fürdőszobahasználattal. Telefon: hétfőköznapi 21-56. 1792

BÜTOROZOTT SZOBA

Parkettes két szoba, előszoba bútorozva tizenötökre kiadó. Bethlen 23. 863

Bútorozott szoba központi fűtéses bérlésben kiadó. Szent Anna-utca 10. I. 1. 858

Különbejáratú bútorozott szoba 1—2 személy részére kiadó. — Deák Ferenc-u. 10. 1832

Egy jobb nő kvártélyt kaphat. Homok-u. 91. 1827

Különbejáratú szépen bútorozott utcai szoba: 1—2 személy részére kiadó. Hüvelyes-u. 10. Földszint, kapu alatt. 882

Egy kvártélyos felvételi, Gyár-u. 6/b. Posta-kert. 1821

Izraelita családnál bútorozott lakás kiadó házspárnak is, nyaralásra alkalmas. Domahidi 6. 856

Bérlőházban bútorozott szoba fürdőszobával kiadó. Perczelné, Szent Anna 10. 1779

Keresztény családnál különbejáratú bútorozott szoba kiadó 15-re egy-két tisztviselő részére. Cím a kiadóban. 1782

Különbejáratú bútorozott szoba 1—2 személy részére június elsejére kiadó. Svetits palota I. udvar V. 2. 1803

Bútorozott szoba 2 férfi részére teljes ellátással kiadó. Bútorozott szobát adok konyhasználattal annak, aki száz pengő kölcsönt adna. Batthyány 15. 3. ajtó. 1806

Kiadó keresztény családnál különbejáratú bútorozott szoba. Zúzó-utca 5. 1810

VEGYES

Fejőstehenet tartásra kiadók. Nyomató-u. 3. Háztulajdonos. 1813

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Új fekete és szürke férfiruha eladó. Blaháné-utca 8. Házfelügyelő. 1819

Eladó egy szép férfiöltöny. Arany János-u. 1. Házmesternél. 1791

Eladó tropikálöltöny üvegezett vasablak, fenőfalak. Percses 26. 1793

ELVESZETT

Elveszett 2 darab cukorkajegy, 2 darab liszt-köny. Id. Ceising Lajos, özv. dr. Barna Lászlóné névre van kiállítva. — Megtaláló jutalmában részesül Ceising Lajos. Kishegyesi-út 23. 1794

Találattal egypár férfi bőrkegelyű, igazolt tulajdonos átveheti Bujdosó-u. 35 alatt. 1797

INGÓSÁG VÉTEL

3000 drb téglát, 1500 drb használt nagy eserepet keresek azonnali megvételre. Címek kérem a pénztárnál leadni. 492 vv.

Keresek megvételre egy sparheltet, kétlyukú gázrezsőt, stérszít. Fazekasné Szent Anna 5. 1839

SZALACSY RÁCZ IMRE BARNÁ KENYÉR

— Regény — (33.)

— Orvosdoktor, ez igen! — szólott a bámész-kodókhöz Paprikás Feri, mint aki jártas az úri praktikában, hiszen két esztendőn át ette a „brügöt“ a debreceni Kollégium falai között, de a faluban elterjedt hírek szerint nem fogott a feje, hát hazazavarták.

— Micsoda levél ez a falon, tán ragályos beteg van itt — állott meg Szabó Esvány is, aki az utóbbi időkben egyre rangosabban kezdett járni és mindig több és több deciket szedett be a Bagoly-kocsmában, valami érthetetlen csoda folytán, mely minden hónapban pontosan elhozta neki a száz pengőforintot Amerikából, ahol a testvére valahol bányában dolgozott...

— Orvosdoktor cégére, aki rendel Tamasi János bátyáméknál! — magyarázta a bukott diák. — Orvos, hát minék a', nem beteg itt senki! — pöffeszkedett Szabó Esvány —, nem mondom, ha még „ügyvégy“ doktor volna, az tenné, mert per a van elég a faluban! — aztán tovább állott és ekkor mindenki megfordult utána, mert nyikorgott a csizmája, mint a gróf számtartójának.

Farkas Gyuri is ott termott rövidesen és pislogó félszeggel nézte a feketetintás felírást, aztán megcsóválta a fejét, amikor megtudta a diáktól, hogy miről is van szó:

— Ha nyáron kapál, télen fát vág, akkor még pénze is lesz ennek az orvosnak! — csúfondárosan kacagott és továbbállott.

— No, no, kend is kerülhet még a keze alá! — kiáltott utána a diák, mintha őt megfogadták volna külön vásári kikiáltónak, hogy hírelje a doktor itt-létét.

— Inkább a hóhér keze alá, mint a doktoréra — kacagott vissza fél szemével Farkas Gyuri, amin aztán mindannyian mulattak, mert tudták, hogy Farkas Gyurit azért eszi a penész: vége lesz a kuruzslásnak.

— Jó jövedelme lesz ebből Tamasi Jánosnak — horkantott Nagypál János, aki éppen egy font húst ment a székbe.

— Jó frása van, látszik, hogy tanult ember — mondta dicsőretekkel a kiirt névre Bojtos Péter, a juhász, aztán hozzátette nagy sopánkodások között: — Ha engem így megtanítottak volna írni az iskolában, ma jegyző volnék valahol...

Ezen a badarságon ismét röhögtek az emberek, mert mindenki tudta Bojtos Péterrel, hogy tisznel tovább számolni nem tud, valahányszor a birkát kell megolvasni, mindig a felesége, meg a sógora, vén Bunkó János mennek ki a falkához.

Délben már a községházánál tárgyalták a dolgot és éppen akkor járt ott Kerezi Mária, aki a felsősori Brugós Pali újonnan született leánygyermekét íratta be az anyakönyvbe. Félnesselt a szóra és éppen Bunkó Jánostól kérdezte meg:

— Miről beszélnek kelmedék, Bunkó uram, hogy valami orvos jött a faluba?

— Az ám, aki lelke van, ki is írta már a tábláját, ott virít a Tamasi János háza kapuján.

— Aztán kelmedék, mint előjárók ezt eltűrük? — horkan fel Mária.

— A törvény nem ad rá módot, hogy letépjük — mondta tudakosan Bunkó — pedig nem „gilt“ a rendeleme, míg meg nem engedjük — fitogtatta idegen nyelvű tudását Bunkó, akiről köztudomású volt, hogy a közigazgatási csata után „burkus“ fogságba kerülve, még tán kutya nyelven is megtanult. Mikor tíz esztendő múlva hazakerült, úgy kellett az anyjának magyar szóra fogni ismét, mint egy karonülő gyermeket. Azóta sokat felejtett az idegen nyelvekből, de ha komédiás jött a faluba, vagy vándorlegény, mindenki hallhatta, mikor nagy hangon odakiáltotta az idegennek:

— Vigéc, herr-ritter-fon!...

Az idegen rendszeren mosolygott és mondott valami vakot, mire a vén Bunkó enyhe gúnyal megjegyezte:

— Ez se tud a szerencsétlen angolul, hát hogy a fenébe ne felejténem el lassan ezt a nehéz nyelvet! Kerezi Mária éppen ezért tisztelte az esküdti tisztet viselő Bunkót, akiről még azt is feltételezte, hogy valamikor igen szoros barátságot tartott fent Ferenc Jósikával, hiszen száz és egy esetben hallotta dísznótoron, keresztelón, lakodalmion, hogy mikor „burgzsandár“ volt Bunkó, többször kapott félig elszívott szivart a reggeli sétáját végző császártól Bécsben. Nem kis dolog ez, ha meggondoljuk, hogy mennyi országa, népe volt akkor még Ferenc Jósikának és egy ilyen földnépből felcseperedett „burgzsandár“ Bunkó János tovább szívhatta a szivarját, még pedig nem is egyszer ebben a drótos világban. Most tehát minden bizalma ebben az emberben összpontosult, mert nyilvánvaló volt, hogy az orvosdoktor a faluban se a kenést, se az italozást el nem tűri, már azért se, mert a mostani kórovrus is számtalanszor megígérte, hogy elcsapatja.

— Azt se tudjuk, hogy ki fia, borja, honnan került, mit tud, csak egész egyszerűen a falu nyakára ül — dohogott a vénasszony és most nagyon gyűlölte Tamasi Jánost, akit különben is elkerült mióta az a baj volt köztük.

— Hiszen még erről lehet tenni — fontoskodott Bunkó János, de Kos József, a penzionált kovácsmester letorkolta:

(Folyt. köv.)

Óeska gramofonlemez kilójáért 1.20—1.40-t fizetnek. Bíró, Hunyadi 22. 1069 6. 25

INGÓSÁG ELADÁS

Előfűtéses Dauer gépeket, motoros hajszárító búrákat Polgártól vegyen, Gambirinus átjáró. 1175

Ezüst Omega óra eladó. Erzsébet-u. 10. a. 3. 1605

1 darab 90x150-es ablak tokkal, Schöber-ágy, csillár eladó. Kossuth 44. 1636

Eladó egy vörösréz permetező Csapó-u. 19. műszerész-műhely, udvarban. 868

Üzleti berendezés, 40x150 tükrözött megbízható eladó. — Értekezni Révész, Piac 77. 870

Üzletberendezés, 20 nagy, 50 kisfiókos, liszteláda, pult, Korona festékház. Csapó 22. 860

Egy varrógép olcsón eladó. Homok-utca 91. 1828

Eladó jókarban levő íróasztal, női kosztium, selyemruhák és 3—4 éves fiúnak ruhák, OTI bérlőház III. kapu III. em. 47. 879

Egy keveset használt varrógép, Singer és egy Wertheim-kassza eladó. Arany János 19. 884

Egy jókarban levő fehér gyermekkosci eladó. Teleki 55. 1776

Lift teherfelvonó, alighasznált, eladó. Kossuth-utca 15. 1332

Óeska téglá eladó. Temető-utca 16. 1772

Női ruhák, rózsaszín filekalap, cipők, gyapjuszövetter, férfikabát, asztaltűzhely, zsírosbödönök. Lorántffy 46. 1786

Eladó 30 darab kupás-cserép. Szaboles-u. 6. Köntöskert. 1790

Eladó háromkerékű be-tetgőlokkoci, illő, fürdőké. Bujdosó-utca 17. 1811

GAZD. ESZKÖZÖR

Eladó jókarban levő használt federes kocsi. Megtekinthető: Szechenyi u. 7. Érdeklődni: Teleki u. 34. 1648

Cséplőszekrény, körülgűrűs, ezres, gőzlokomobilok 6, 8, 10 HP, golyóscsapágyak, mollerupolajozók, fessmérők eladók, bérbeadók. Király. Royal épület. 876

Eladók jókarban levő használt lókapák. Teleki-utca 74. 1789

Jókarban levő borshordók eladók. Cím: Gr. Leiningen-u. 17. 1809

ELADÓ HÁZHELY

Eladó Libakert, Szegfű utca 18. számú telek. Ugyanott írógép, telégerenda és egy nagy hordó. Rákóczi 67. 1778

ELADÓ HÁZ

Eladó családi ház fele-része a múzeum szomszédságában. Érdeklődni Cserepes-u. 5. Első lakás. 840

ELAPÓK Kétmalom u. 9. és Péterfia-u. 10. sz. házak. Értekezni 24-23 telefonon. 1883 vv.

Egy kis családi ház sürgősen eladó. Márton Kálmán-u. 54. 1838

Nemzetőr-utca 6. adómentes ház eladó. Telefon: 25-82. 1833

Villa Andrássy-út elején eladó, Dr. Halász, Piac 41. szám. 4—6 óra között. 865

Június 1-re beköltözhető 3 szobás 425 négyzetű telkű ház, szép gyümölcsösökkel, görével, 12 lóra istállóval eladó. István-út 11. 1826

Eladó sürgősen azonnal beköltözhető, villanomalmegeállítótól 5 percre, szép 3 szobás, alápincézett úriház. — Ugyancsak eladó vágóhidnál 1 szoba, konyha és háló földdel. VVágóhidnál szintén 3 szobás ház Fanesikán 17 hold igen jó barna homok lánnyával. Halápon 30 és 7 hold. Megbízott Samu János, Deák Ferenc-utca 7. 872

Szép kis családi sarokház Lorántffy-utca 36. szám alatt eladó. Értekezni Veres-utca 11. szám alatt a ulajdonosnál. 880

Eladó Szarazi Ferenc-utca 10. számú családi ház. Értekezni Hétfeszér-u. 87. 1784

Öt szoba, hallos úri villa eladó Komlóssy-út 16. sz. melletti Balassa-utcaiban. Értekezni Bőszörményi Béla ügyvédi irodában délután 4—6, Ferenc József-út 70. 1774

Eladnám vagy elcserelem üzletes házam kíséssel közeli kertésghen. Homok-u. 105. 1805

Kettőszobás családi ház szőlős és gyümölcsös-kerttel eladó. Érdeklődni lehet Kerekes Géza-u. 12. 1808

Ház Csapó-utca 37., Burgundia sarkán bérlőházunk 9 üzletbelsőség, 2 lakással, 4800 pengő bérjövédellel eladó. Megbeszélés Miklósnak. 1845

ELADÓ FÖLD

925 négyszögöl föld eladó. Szoboszlói-út 17. 1840

ELADÓ ÁLLATOK

Fajtisztá bronzpulykatójas darabja 1 P. Saad Gyuláné államilag ellenőrzött pulykatenyészetében, Aradványpuszta, Szaboles megye. 1566

Belga angora és hűnyűk, anyák, bakok, süldők, fiókák olcsón eladók. Párosztatás belga ordas és vasdeser bakokkal. Könyök-utca 10/b. 1770

Kezkezdés felé
PALFI JÓZSEF
Kiadás felé
IFA SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a
TISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Feltaláló nyomdavezető
SZIGETHY KÁROLY